

POSLOVNA POLITIKA ZA LETO 1971

Letos z nekoliko večjo zamudo pripravljamo teze za poslovno politiko v letošnjem letu. Običajno so bile priprave za razpravo o poslovnih politikah pripravljene že pred pričetkom leta. Prav gotovo so letos zakasnitvi krive objektivne težave in vzroki, zaradi katerih je tudi še sedaj nemogoče dati oceno trenutnega gospodarskega položaja in ekonomske politike v okviru podjetja, pa tudi v širšem merilu.

Vsi imamo več ali manj v mislih stabilizacijo in vse tiste ukrepe, ki so že storjeni in tiste, ki naj bi sledili, da bi sanirali dokaj nestabilni položaj v gospodarstvu. Kot je znano, so nekateri ukrepi za umiritev gospodarstva že storjeni, predvsem zamrzitev cen, ki je izrazito kratkoročen ukrep, poostreni nadzor nad investicijami, ukrepi za zmanjšanje uvoza in kot zadnji sprememba vrednosti oziroma tečaja dinarja. Kljub temu je trenutni gospodarski položaj dokaj nejasen, še bolj nejasne pa so perspektive v naslednjih mesecih. Dosedanji ukrepi za stabilizacijo so namreč le kratkoročni in ti ukrepi še ne dajejo neke vizije o razreševanju ekonomskih naspotij v gospodarstvu, niti ne vsebujejo elementov, s pomočjo katerih bi bilo mogoče oblikovati neko poslovno politiko, pa naj si bo kratkoročno ali dolgoročno.

Naše podjetje je v letu 1970 poslovalo v dokaj neugodnih razmerah, zlasti pod vplivom pomanjkljivega in neustreznega gospodarskega sistema ter restriktivnih ukrepov, ki so začeli delovati v zadnjih mesecih lani. Ne nazadnje pa tudi zaradi gospodarske recesije, ki je zajela nekatere zahodne države, v katere tudi naše podjetje proda dobršen del svoje proizvodnje. Izvoz je sicer v zadnjih mesecih lanskega leta in letos začel naraščati. To so pozitivna gibanja, ki pa lahko zavedejo, če ne upoštevamo napovedi večje recesije v več zahodnoevropskih državah. Zato moramo računati, da bomo morali izvažati v še mnogo bolj ostri konkurenci.

V sklop večjih gospodarskih težav sodi tudi otepanje z likvidnostjo podjetja. Težave z likvidnostjo niso značilne samo za Brest, ampak je to splošen jugoslovanski pojav, kateremu vsaj za sedaj ni videti razrešitve v smislu dolgoročne sistemske politike. V teh težavah se je znašlo naše podjetje že lani. Posledica recesije v Združenih državah Amerike je bila zmanjšanje izvoza na to tržišče, povečanje proizvodnje za domači trg, ki ni bil sposoben sprejeti povečane proizvodnje in novega programa. Leta je moral biti lansiran v proizvodnjo »čez noč« in je bil tržno pomanjkljivo pripravljen. Posledice teh nesorazmerij so bile povečanje zalog gotovih izdelkov in s tem potreba po večjih obratnih sredstvih, katerih podjetje ni moglo samo kriti. Angažirana so bila nova bančna sredstva v obliki kreditov in s tem seveda tudi pritisk na proizvodne stroške,

katero bremenijo obresti od teh kreditov.

Kljub temu, da je splošni gospodarski položaj dokaj nejasen, je računati, da bodo sistemske rešitve prej ali slej znane v mesecu ali dveh. Računati moramo tudi na to, da te sistemske rešitve same po sebi ne bodo razreševale gospodarjenja v posameznih gospodarskih organizacijah in da bistvene značilnosti dobrega gospodarjenja veljajo v vsakem sistemu. Prepričan sem, da bomo morali tudi v našem podjetju pripraviti ukrepe, ki naj zagotovijo uspešno gospodarjenje za letos. Zaključena modernizacija proizvodnje v letih 1969 in 1970 je vsekakor soliden temelj, na katerem je mogoče graditi našo poslovno politiko in se uspešno vključevati v stabilizacijske tokove našega gospodarstva. Realno sicer računam, da letos ne moremo pričakovati večjega rezultata v poslovanju, ki bi bil rezultat modernizacije proizvodnje, to pa zato, ker so programske težave v proizvodnji, ki so nastale že lani zaradi vzrokov, ki sem jih že naštel. Te programske težave, ali iskanje novih programov, pa niso trenutno delo. Sodim, da pridemo lahko do uspešnih rešitev samo s poglobljenim študijskim delom, izhajajoč iz tržno razvojne usmeritve podjetja, tržnega programiranja novih proizvodnih programov, ki bodo posledica strokovne analize trga. Zato moram ob tej priložnosti poudariti pomen in odgovornost službe za raziskavo trga, pa tudi drugih strokovnih služb, ki morajo sodelovati pri ustvarjanju novih proizvodnih programov. Pripravo novih proizvodnih programov postavljam

kot najvažnejšo nalogo strokovnim službam v podjetju, katere važnosti se moramo vsi zavedati. Šele z osvojitvijo novih programov proizvodnje vidim realne možnosti, da nam vložena sredstva v rekonstrukcijo začno vračati trud in denar. Z drugimi besedami povedano, to je pot, ki nas bo pripeljala do optimalnega izkoriščanja proizvodnih sredstev.

Pri razreševanju take problematike stopa v ospredje, samo od sebe, vprašanje strokovnih kadrov. Delo in razvoj podjetja sta odvisna od strokovnih in vodstvenih kadrov. To je osrednje vprašanje kadrovske politike, ki mora skrbeti za nadomestne vodstvene kadre, za strokovnjake, pa tudi za temeljne proizvodne kadre. Sistematično si moramo prizadevati za izobraževanje sedanjih kadrov in za pridobivanje novih. Nenehno moramo tudi skrbeti za izobraževanje na delovnem mestu, za strokovno in kvaliteto delo, varnost pri delu in podobno. Ne nazadnje moram poudariti pomen stimulativnega načina nagrajevanja vseh zaposlenih s posebnim poudarkom na strokovnih delavcih. Le-teh namreč ne bomo mogli pridobiti, če bomo vztrajali na preživelih stališčih. Zavedati se moramo, da je povpraševanje po strokovnjakih večje od ponudbe in temu primerno moramo tudi voditi politiko nagrajevanja in kadrovanja.

Na področju kratkoročnih nalog poslovne politike v letošnjem letu, menim, da je treba izdelati akcijski program za racionalizacijo proizvodnje, zmanjšanje stroškov proizvodnje na vseh ravneh, zmanjševanje zalog repro-

dukcijskega materiala, predvsem pa zalog gotovih izdelkov. Pripraviti je treba posamezne prodajne akcije za razprodajo gotovih izdelkov, ki jih ne bomo več proizvajali. Skratka, pripraviti moramo interni akcijski program v smislu stabilizacije in racionalizacije proizvodnje, kjer bodo morali prevzeti glavno odgovornost strokovni kadri. Poseben podarek morajo dobiti inovacije v tehnologiji in poslovanju. Pripraviti moramo stimulativnejši način nagrajevanja inovacij, da bi mobilizirali vse umske sposobnosti kadrov, ki so sposobni v tem

pogledu prispevati k prihodnji rasti ekonomske moči podjetja.

Učinkovito razreševanje teh problemov prav gotovo predstavlja tudi boljše pogoje za politično delovanje v podjetju ter utrjevanje in uveljavljanje samoupravljanja na vseh ravneh, posebno v poslovnih enotah kot samostojnih subjektih. In ne nazadnje, to predstavlja uspešno razreševanje osebnega standarda zaposlenih, ki mora rasti vzporedno z rastjo produktivnosti in rentabilnosti podjetja. Velja naj načelo, da osebni dohodek narašča v skladu z rezultati dela.

inž. Jože Strle

Ženam ob prazniku

Čestitamo k Vašemu prazniku. Vse najboljše in najlepše želje! Več kot želje hočemo zlit v naše voščilo ženam, prav vsaki posebej.

Naša čestitka naj ne bo samo roža, ki hitro oveni, naše voščilo naj drži vse leto, prav do prihodnjega praznika. Ni praznik žena samo en dan v letu, dajamo priznanja delovnim ženam vse leto!

Osmi marec vse napredne žene sveta praznujejo kot svoj praznik. Res je to praznik — praznik, ki dobiva na svojem pomenu iz leta v leto;

vsako leto je več čestitk, darov in priznanj.

Letošnji osmi marec praznujemo v času stabilizacijskih ukrepov v našem gospodarstvu. Ti ukrepi pa imajo in bodo imeli močan vpliv tudi na najosnovnejšo celico naše družbe — na družino. Ali ne bo prav žena, kot že velikokrat, tudi to pot morala biti tista, ki bo znala prenesti te ukrepe na družino? To ni napoved, to je že dejstvo. Naloga, ki jih narekuje stabilizacija v tovarni in doma, niso manj hne naloge delovnih žena v obdobju, ki je pred nami. Naše žene, ki so bile v revolucionarni zgodovini vedno pripravljene in pogumne, bodo tudi v prihodnje sposobne dajati svoje moči za lepše življenje vse družbe.

Mnogo je še treba storiti, mnoge želje, ki smo jih ob prazniku že kdaj zapisali, so ostale neizpolnjene. Težiti moramo, da dobi delovna žena svoje pravo mesto v naših samoupravnih organih, težiti, da se vključi v tok samoupravnega delovanja. Kolikokrat bomo morali izraziti to željo?

Čestitamo Vam k prazniku! Sprejmite voščilo — priznanje za Vaše delo.

Vsebina:

- Novi direktor Bresta
- Pripojitev Gabra k Brestu
- Sindikalni občni zbori
- Marketing — izhodišče odločitev
- Rekonstrukcija vodovoda

Cerknica v februarju 1971, spet brez snega

Obseg proizvodnje v stagnaciji

Priznati moram, da me je uredniški odbor postavil pred zelo velik in težaven problem. Pisati in razglabljati o tako pomembnem vprašanju kot je obseg proizvodnje, ni lahka zadeva, posebno še, ker že naslov sam zahteva dokaj kritično analizo stanja. Dejstvo je, da je obseg proizvodnje v Tovarni pohištva v Cerknici in Martinjaku v upadanju. Da ne bo kdo mislil, da to ni res, naj navedem nekaj števil, ki tako trditev potrjujejo. Osnova za to je dosežen obseg proizvodnje v prvem polletju leta 1970 v primerjavi z drugim polletjem 1970.

Delo pri iveračih v Tovarni ivernih plošč v Cerknici

Novi direktor BRESTA

Inž. Jože STRLE je kot kandidat za položaj glavnega direktorja v januarju in februarju že delal v našem podjetju. Program o prihodnjem delu podjetja, ki ga mora v smislu določil statuta izdelati kandidat pred dokončno izvolitvijo na to pomembno mesto, ni zgolj program, ki bi služil razpisni komisiji, da lahko izreče svoje mnenje o predlagani »delovni strategiji«. Poleg te funkcije služi nedvomno pri usmeritvi novega direktorja v novi sredini in če je program sprejet, pomeni dosedanjim članom delovne skupnosti smer za prihodnje delo pod novim vodstvom.

Člani centralnega delavskega sveta so se tega zavedali, ko so na seji 16. februarja 1971 razpravljali o prihodnjem poslovanju podjetja. Tovariš Strle je v razpravi odgovarjal na vprašanja, ki so bila nekajkrat zelo konkretna. Vprašanja so se nanašala zlasti na proizvodni program, politiko prodaje, organizacijo dela, na kadrovske in na stanovanjske zadeve. Predloženi program nakazuje splošno smer nadaljnjega

	V mil. N din		Indeks
	I. poll.	II. poll.	
Tovarna pohištva Cerknica	4401	3653	83
Tovarna pohištva Martinjak	1570	1541	98

Že samo ti podatki nam kažejo, da obseg proizvodnje zlasti v Tovarni pohištva v Cerknici močno upada. Nekoliko izpod dosežene vrednosti prvega polletja je tudi v Martinjaku, vendar je izpad manjši, čeprav je tudi za skrbljujoč. Še bolj pa vzbuja skrb dejstvo, da se enake tež-

nje kažejo tudi letos. Januarski obseg proizvodnje v Tovarni pohištva Cerknica je za 32% manjši kot je bil v januarju lani. Podobno je v Tovarni pohištva Martinjak, le da je ta padec nekoliko manjši in sicer za 14%.

Ko posameznik analizira vzroke, so mnenja različna. Ne bi hotel zagovarjati niti enih niti drugih, ker imam občutek, da gre pri vseh teh stališčih za prenašanje odgovornosti z rame na ramo, posledice pa so tu. Čutimo jih vsi in če bo šlo tako naprej, jih bomo vedno bolj. Hotel bi povedati nekaj svojih misli o tem, kje so po mojem trdnem prepričanju glavni vzroki za stanje, kakršno je.

Prav gotovo je med vrsto vzrokov tudi nekaj objektivnih, vendar o teh ne mislim pisariti, ker so vsem več ali manj znani. Večinoma so vzroki subjektivni, to se pravi, v nas samih. Vrsto let so prihajala opozorila iz poslovnih enot, da z našim programom nekaj ni v redu. Večkrat so bile postavljene jasne in ostre zahteve, da se moramo programsko osamosvojiti. Vendar teh zahtev nismo jemali resno, še več, z najvišje ravni je bilo rečeno: če bo tržišče kupovalo hudičke, bomo pač proizvajali hudičke. Take kapacitete kot so naše, pa se s hudički ne morejo igrati. Tehnologija je precej omejena in sposobna proizvajati le določeno vrsto pohištva. Torej bi se moral program prilagajati tehnologiji, ali pa obratno, za kar pa je v kratkem času manj možnosti.

Posebno vprašanje pa so naša delovna vnaša, strokovnost, delovna disciplina in skrb za obvladovanje posla na vseh področjih. Res je, da so naši osebni dohodki lani stagnirali. Naraščali so počasneje kot življenjski stroški, vendar pa smo napravili bore malo, da bi tako stanje popravili. Namesto, da bi zavihali rokave in se lotili dela s še večjo

vnemo kot poprej, smo se začeli vesti dokaj nenavadno. Prav nič ne bom pretiral, če rečem, da se vedemo na precej mezdni način. Ne samo neposredni proizvajalci, ampak tudi strokovna vodstva imajo občutek, da je neke skupna blagajna, ki je brez dna, da iz nje lahko jemljemo kolikor hočemo in kadar hočemo. Jasno je, da temu ni tako, da brez rentabilne proizvodnje ne more biti zaslužka, če pa zaslužka ni, tudi osebnih dohodkov ni. Pri nas je v tem narobe svet. Tudi poslovne enote, ki imajo izgubo, imajo zagotovljeno normalno izplačilo osebnih dohodkov. S tem hočem povedati, da z našim sistemom formiranja in delitve dohodka nekaj ni v redu. Delavci in vodstva tovarn ne čutijo neposrednega vpliva na formiranje in delitev dohodka. Ta kategorija jim je močno odmaknjena, zato se vedejo na mezdni način.

Pri nas smo pojmovali samoupravo kot sredstvo, s katerim smo pridobivali ljudi za podporo pri različnih idejah vodilnih ljudi, v pretežni meri pri investicijah. Nismo pa znali približati ljudem tistega, kar je najvažnejše, odločanje o svojem delu oziroma višku dela. Pisali smo poslovne politike, nikogar pa nismo poklicali na odgovor, kaj je bilo od teh poslovno zastavljenih

Končana razprava o analitični oceni del. mest

Dne 22. februarja je bila končana javna razprava o novem predlogu analitične ocene delovnih mest. Komisija za organizacijo in vrednotenje dela, ki je pripravila predlog na osnovi opisov in analiz delovnih mest ter na novo sprejete organizacije iz posameznih poslovnih enot, je organizirala skupaj s splošnim sektorjem osemnajst javnih razprav. Zanimanje za novi predlog je bilo veliko, saj so v teh raz-

ciljev narejenega. Rezultat je bil, kar se teh notranjih odnosov tiče, enak ničli oziroma vsaj blizu nje.

Tretje izredno važno in pomembno vprašanje je naša sentimentalna kadrovska politika. Pri nas še vedno postavljamo v ospredje posameznika, ne pa kolektiva. Da ne bi napravili posamezniku navidezne krivice, trpimo na delovnih mestih ljudi, ki sploh nimajo kvalitete, da jih zasedajo. Ne znamo stvari postavljati jasno, človeško, vendar revolucionarno v korist kolektiva in s tem tudi posameznika, da se take ljudi zamenja in postavi na mesta, ki ustrezajo njihovim sposobnostim.

Na koncu naj povem, da je skrajni čas, da se prizadevanja preusmerijo navznoter. Opreti se moramo na lastne sile, ne pa kazati s prstom navzven, delavci na inštruktorje, inštruktorji na vodstva tovarn, vodstva tovarn na vodstvo podjetja, vodstvo podjetja na nadgradnjo. Skrajni čas je, da začne vsak na svojem delovnem mestu gospodariti v duhu dobrega gospodarja, ker s tem koristi kolektivu in sebi. Če bomo gospodarili tako, potem obseg proizvodnje ne bo padal, ne bo padal dohodek in tudi osebni dohodki ne. Strokovne službe pa bi morale v najkrajšem času izdelati sistem delitve, ki bi pri vsakem posamezniku vzbujal interes za večjo produktivnost dela.

T. Kebe

pravah sodelovali skoraj vsi člani kolektiva.

Vsebinsko je bila razprava zelo raznolika in je pokazala, da je v kolektivu vrsta problemov, ki jih bo nujno potrebno pričeti uspešneje reševati. Pripombe, ki so bile posredovane, so se poleg na analitično oceno delovnih mest nanašale še na postavljeno organizacijo, premajhno učinkovit sistem nagrajevanja po delu. Zato ni čudno, da so bile pred člane komisije, ki so se udeleževali razprav, večkrat postavljene rešitve vzporedno s sprejetjem zahteve, da se tudi ta vprašanja nove analitične ocene.

Večina pripomb na analitično oceno se je nanašala na nekatere preizkušne ocenitve — brez konkretnih predlogov. Takih pripomb je nad 65% od skupnih 180, ki so bile posredovane komisiji pisмено, ali pa so bile vsebovane v zapisnikih, ki so jih pisali na javnih razpravah ekonomskih enot. Najmanj pripomb pa na pogoje dela — 97, čeprav so bile izvedene meritve, ki jih je komisija v celoti upoštevala v predlogu. Tudi na postavljeni razpon je bilo precej pripomb z dokajšnjo težnjo po uravnilovki, predvsem v proizvodnih enotah. Razpon 1:5,5 naj bi se znižal na 1:4, kar je zahtevalo več podpisnikov na štirih pritožbah. Nekatere pripombe so bile tudi na postavljeno metodologijo in osebno ocenjevanje režijskih delavcev.

Pred sprejetjem novega predloga bo komisija pregledala vse pripombe, jih skušala upoštevati in vskladiti po posameznih kriterijih. Vsem zahtevam prav gotovo ne bo mogoče ustreči, ker se tudi ne nanašajo samo na analitično oceno. Upoštevati moramo, da je analitična ocena delovnih mest le faza v celotnem sistemu nagrajevanja po delu. Zato ocene ne smemo prilagoditi različnim organizacijskim, kadrovskim, varnostnim in drugim problemom in pomanjkljivostim, kar je bilo večkrat zahtevano, pač pa jo moramo vzeti kot osnovo, na kateri se bo šele izgradil sistem nagrajevanja po delu.

F. Levec

ANKETA O SAMOUPRAVLJANJU

V januarju je absolvent fakultete za sociologijo, politične vede in novinarstvo tvariš Baškovič v našem podjetju opravil posebno anketo, ki naj bi razkrila, kakšni so resnični samoupravniki in odnosi v delovnih organizacijah.

Anketa sodi v sklep priprav na drugi kongres samoupravljalcev in sta jo organizirala Pripravljalni odbor za kongres samoupravljalcev in Zveza sindikatov Jugoslavije. Zajela je okrog dvajset delovnih organizacij v Jugoslaviji, izmed slovenskih podjetij pa Marles iz Maribora in Brest iz Cerknice. Obsegala je več tipov vpra-

šalnikov, od katerih je najpomembnejši tisti, ki je zajel dve stotini članov kolektiva in se je nanašal na čimbolj neposredne sodbe o samoupravnih odnosih v podjetju. Nanj so po posebnem vzorcu anonimno odgovarjali od direktorja podjetja do neposrednih proizvajalcev, ročnih in strojnih delavcev.

Ker je bil vprašalnik dokaj zahteven, nanj posamezniki niso najbolj kvalitetno odgovarjali, vendar so tudi s tem ustvarili nekakšno podobo o tem, kako so informirani o samoupravnih odločitvah v podjetju in o našem samoupravnem sistemu nasploh. Kar 30% vprašalnikov pa ni bilo vrnjenih, kar razodeva našo neresnost, nezrelost ali pa kaj drugega.

Morda še ta podatek: na anketo je v skupnih strokovnih službah odgovarjalo 45 delavcev, v Tovarni pohištva Cerknica 85, v Tovarni pohištva Martinjak 40, v Tovarni lesnih izdelkov Stari trg 18 in na Iverki 13 delavcev.

Ko bo anketa v celoti znanstveno obdelana, jo bodo posredovali kot gradivo kongresu samoupravljalcev, za nas pa bo dragocena ugotovitev, kako je s samoupravnimi odnosi v našem podjetju. Prav gotovo pa bo to lep napotek, čemu moramo v naših neposrednih odnosih posvetiti posebno pozornost. Zato bomo o njenih rezultatih še pisali.

B. Levec

Pripojitev Gabra k Brestu

V novembru leta 1968 sta delavska sveta podjetij GABER in BREST postavila tesnejšemu sodelovanju piko na i. Pogodba o poslovno proizvodnem sodelovanju je pomenila dvoje: pomoč GABRU v takratni neroznati situaciji in koristno dopolnjevanje BRESTOVEGA proizvodnega programa.

Čas je pokazal, da je bil sistem sodelovanja zastavljen v pravi smeri. Naraščanje medsebojnih poslovnih stikov nam najlepše kažejo številke. V letu 1969 je GABER sodeloval pri BRESTOVEM proizvodnem programu z

izdelki v vrednosti 1.830.000 din, leta 1970 že z 2.640.000 din, za leto 1971 pa je bilo planirano sodelovanje v vrednosti 5.160.000 din. Navedene vrednosti so se izoblikovale zlasti s proizvodnjo vitrin Metka, TV-barov ter omar Y.

Celotni obseg proizvodnje je v GABRU občutno narasel. V letu 1970 je dosegel že 20.300.000 dinarjev. V podjetju so dosegli dobičkovno stopnjo 16,6% in povprečje mesečnih osebnih dohodkov 1.117 dinarjev. Vrsto drugih podatkov o delu podjetja GABER smo si ogledali že v prejšnji številki našega glasila. Povedali smo

tudi, da je delovna skupnost z referendumom sklenila, naj se njihovo podjetje pripoji k podjetju BREST.

O predlogu bo na svoji zadnji seji konec februarja dokončno odločal centralni delavski svet našega podjetja. Po analizi temeljnih podatkov o dosedanjem sodelovanju in po razpravi o pričakovanih rezultatih bodo člani centralnega delavskega sveta odločili ali bo podjetje GABER od vključno 1. aprila 1971 poslovalo kot proizvodna poslovna enota podjetja BREST.

Z. Zabukovec

MARKETING - izhodišče odločitev

Koncept marketinga se je razvil v obdobju tržnega gospodarstva kot aktivnost podjetij na trgu in analiza potrošnikovih želja. To je veliko širši pojem kot je samo prodaja blaga in storitev in mora težiti za raziskovanjem, programiranjem proizvodov in zalog, distribucijami, propagandno aktivnostjo in ostalimi servisnimi aktivnostmi. Konkurenca med proizvajalci postaja iz dneva v dan močnejša, uspeh posameznega proizvajalca pa je odvisen od njegovega prilagajanja željam potrošnikov. Tako politiko proizvajalcu omogoča le koncept marketinga. Dejansko se potem koncept marketinga ne oddaljuje od odgovornosti, temveč prevzema odgovornost. Taka akcija koncepta o razvoju podjetja za zadovoljitev potrošnikovih zahtev, je ozko povezana z željami za doseganje maksimalnega profita, kar dejansko pomeni, da je koncept marketinga izhodišče koncepta politike o razvoju podjetja.

Nikakor se pri tem ne smemo zadovoljiti z doslej osvojenim tržiščem, temveč moramo z marketing koncepti razvijati plasman na novih tržiščih in pridobivati nove kupce na že osvojenih tržiščih.

Vse to pomeni, da podjetje ne more proizvajati le izdelkov, ki ustrezajo proizvodnji. Tudi maksimalni dobiček, ustvarjen v proizvodnji, je dejansko enak ničli, če ta izdelek ostane na zalogi in bremeni obratna sredstva podjetja, ker ga trg ne sprejme. Z drugimi besedami, marketing koncept omogoča proizvodnjo, ki jo je mogoče plasirati na tržišče, zmanjšati zaloge blaga in omogočiti podjetju nemoten razvojni proces.

Koncept marketinga različno pojmujejo, vendar ima za nove in sedanje proizvode ta koncept za cilj prepričati in zainteresirati kupca za nakup. Potem so trg in potrošniki tisti dejavniki, ki narekujejo proizvodnjo podjetja. Vsaka drugačna politika pomeni za podjetje stagnacijo. Zaradi lažjega razumevanja dajemo pregled stopenj tržnih raziskav, ki so del koncepta marketinga.

S tem nisem imel namena popularizirati koncepta marketinga, temveč samo prikazati njegovo nujnost v poslovanju. Ta koncept pa bo popoln in bo dal solidne rezultate, kadar bo dosežena faza aktivnosti vseh služb podjetja v duhu marketing koncepta, ker se bo podjetje z lastnimi proizvodi približalo željam trga in bo za nekaj korakov pred konkurenco. B. Mišič

Nova sedežna garnitura Sonja, izdelek Tovarne pohištva Martinjak

Reklamni nastopi v 1971. letu

Clovek, ki je lani gledal v časopisih, revijah, na panojih in po televiziji dan za dnem takšne ali drugačne oglase, se je pogosto spraševal, ali je taka reklama res potrebna ali ne. O tem se mnogi

sprašujejo tudi danes, ko ugotavljamo, da so stroški za reklamo skoraj za polovico večji kot je bilo predvideno. Akcij je bilo več, le-te niso zajemale samo Slovenije, temveč vso Jugoslavijo. Žal so mnogi v Vojvodini in Makedoniji še decembra lani trdili, da Brestove propagande skoraj ni. Spomnimo se prodajne aktivnosti v začetku leta, ko je šlo za nov program v letu 1970 in je bilo več kot jasno, da smo močno začeli prodirati na domače trži-

šče. Pa zopet jesenske prodajne aktivnosti, še posebej pa decembrski popusti. Nihče pa ničesar ne napravi zastonj.

Ko smo pri nas začeli z delom na marketingu, smo kaj hitro v deli, da je tudi reklama, ali bolje rečeno, ekonomska propaganda sestavni del marketing politike, to je tiste politike, ki izdelke najbolj približa potrošniku. Sli smo v analizo medijev kot strokovno imenujejo časopise, revije, televizijo — ter pri tem ugotovili,

Pot v Skandinavijo

Pot v dežele velike kupne moči, visokega življenjskega standarda, pot v dežele, kjer znajo prodajati znanje, kjer je otroku za pornografsko sliko v izlozbi vseeno, ali jo vidi ali ne, je bila že dolgo načrtovana, saj je bilo to tržišče že od nekdaj zanimivo, vendar za BREST brez pravih izvoznih uspehov.

V začetku februarja sta to tržišče obiskala tovariša Jože Lesar in Dušan Trotovšek z nalogo marketing raziskave tržišča v Švedski, Norveški in Danski, navezave poslovnih stikov z norveškimi in švedskimi proizvajalci pohištva, izpostavitve stikov z veliko organizacijsko hišo in vrsto drugih nalog na tržišču.

Delovni naslov tega sestavka zahteva, naj pišem o poslovnih razgovorih v Skandinaviji. V začetku (to sem obljubil že na poti) pa bi le rad nekaj napisal o poti v Skandinavijo. V Cerknici je bilo vreme ob odhodu zelo lepo, tudi v Zagrebu, kjer smo sedli v Caravello, je bilo tako. Do Prage je še šlo. Tu pa se je začela odisejada — potovanje, dolgo in zapleteno, a s srečnim koncem. Zaradi megle v Kopenhagenu smo več kot dve uri stali v Pragi. Nervoza je naraščala — adio zveza s Stockholmom! Pa se le vzdignemo. Letimo, zavijamo. Kam? V Mölmo na Švedsko gremo, sporoča pilot. Še nekaj minut, pa bi tudi tam ne mogli pristati — povsod gosta megla. Pristanek — priznanje jugoslovanskim pilotom! JAT se je potrudil, da so nas in vrsto mednarodnih potnikov brez formalnosti prepeljali s taksiji do upravne poslopja, do ladje, ki zaradi megle ni vozila, do ladje, ki je vozila in tako vse do letališča v Kopenhagen. Letalo za Stockholm je bilo napovedano za 22. uro, res pa smo vzleteli ob 24. uri in pristali ob enih prihodnjega dne, namesto ob 16.10 prejšnjega. Pa recite, če ni bila odisejada (samo z vlakom se nismo vozili, ker so prav tedaj železničarji stavkali). Pozneje sitnosti s potjo ni bilo — čudno se nam je zdelo le to, da avtomobili na širokih in odličnih cestah smejo voziti največ 110, največkrat pa je dovoljena hitrost 70 oziroma 90 kilometrov na uro. Verjeli ali

ne, vozniki spoštujejo te omejitve.

Dovolj je uvoda, sedaj pa k stvari.

Iz marketing vidika bi zapisal naslednje:

Skandinavija je vražje daleč, tovornina do njihovih meja je visoka od 4000 do 6000 za vagon. Carina, prometni davek, zasluzki uvoznikov, grosistov in detajlistov so tolikšni, da vkljub novemu tečaju dinarja ne moremo kaj, saj sme naša cena znašati komaj tretjino maloprodajne cene. V primeru, da prodajamo detajlistu sami, je to razmerje boljše. Prodajati detajlistu pa pomeni majhen odjem in vrsto drugih težav, ki jih iznajde kupec potem ko blago dobi. Naši izdelki po designu nimajo s tistimi tam zgoraj nič skupnega. Morda stilno pohištvo, ki je zanimivo povsod in ne pozna meja. Da ne govorim o ostalem tapetniškem, pa tudi furniranem pohištvu. Prednost prodaje imajo Poljaki, ki so blizu, Romuni, ki imajo drugačne kalkulacije kot mi, zahodni Nemci, ki so tudi blizu in povrh tega še visoko produktivni.

Naša pot bo prav gotovo najboljša, če bomo našli proizvajalce pohištva, ki bodo naše blago kupovali in prodajali prek svojih agentov na detajliste in druge porabnike. Samo, če bomo tudi v te izdelke dali vse tiste stroške, ki jih povzročajo izdelki za domače tržišče, potem ne bomo skupaj zobali češenj. V nekem primeru smo bili s ceno kar za 50% predragi. Druga pot je neposredna povezava z velikimi prodajnimi hišami. Tu je največja ovira asortiman, ki je, verjeli ali ne, prebogati. Videl sem seje v Stockholmu, Oslu in Kopenhagenu, pa nikjer nisem videl niti razsvetljave omar, nikjer blagajn, radia in gramofonov.

Treba bo precej dela, da se bomo tudi mi aktivneje vključili na to tržišče. Ne samo v prodaji, še bolj v proizvodnji. Statistiki, evidenc, cen in druge marketing navlake ne bi zapuščeval, saj nas je preveč stala, da bi jo razdaljali zastonj.

O nalogi povezovanja in navezave poslovnih stikov z norveškimi, danskimi in švedskimi proizvajalci povrh le to, da se bomo

morali še marsičesa naučiti. Od kvalitete izdelka — nobenih ostrih robov, robovi vsi z nalimki od 5 milimetrov naprej, lepo profilirani, obrušeni. Površinska obdelava je taka, kot da bi res obilil z voskom, ki se sveti ali je mat. Preprosto povedano: zato, da bi dobili vtis kvalitetnega videza tako obdelanega pohištva. Obeta se sodelovanje z dvema tovarnoma. Napravljeni so predlogi o vrnitvi obiskov — pripravljenost obojestranskega sodelovanja je na dlani. Kdo bo prvi začel? Že v uvodu sem povedal, da prodajajo znanje. Ponujajo nam Know-how za določeno vrsto izdelkov. Te ponudbe je treba preučiti — morda pa bi bilo res prav kupiti kaj znanja!

Iz tretje naloge, to je vzpostavitve stikov z organizacijsko hišo, ki je v preteklosti Meblu prodala mnogo znanja, lahko zapišem, da smo našli skupni interes, ki naj omogoči, da bodo tudi naše tehnične službe, projektiranje, terminiranje, stroški in še kaj, postavljene na raven sodobne obdelave in poslovanja.

Poleg proizvodnih tovarn, v katerih so nam pokazali prav vse, od najbolj varovanih skrivnosti do preprostih postopkov, smo si ogledali tudi vrsto trgovin s pohištvom, med njimi tudi veletrgovino IKEA v južni Švedski. To je trgovina z 12.000 kv. m površine, z lastnim motelom, bazenom, ogromnim parkirnim prostorom, Trgovina teži na območju 100.000 družin. Prodaja vse za stanovanje. Od neopleskanih kuhinj do zahtevnih dnevniških sob, od prtičkov za brisanje posode do najdražjih preprog, od sveče do kristalne lenca, od metle do najmodernejšega sesalca za prah. Še bi lahko našteval. Od poceni do ne preveč dragega pohištva. Predstavniki Slovenijalesa — domači trg so z nami skupaj dobili novih idej za organizacijo trgovine pri nas. Kdaj bo ideja izpeljana in v kakšnem obsegu, je še težko reči. Ideja pa je le.

Biti prisoten na tržišču, ga poznati, je veliko bogastvo. Tudi naši tehnični kadri bi morali na tako pot v tovarne, na izmenjavno mnenj in znanja. Poglejmo samo primer površinske obdelave in jasno nam bo, kako več je

Urejanje trgovine pohištva v Cerknici, reportaža o otvoritvi bo v aprilski številki Brestovega obzornika

vredna praksa tovarne, ki porablja lak kot pa tovarna, ki ga prodaja.

Osem dni je hitro minilo. Sreča je v tem, da z letali vsaj za pot ne porabiš toliko časa. Večkratna pot iz Kopenhagna, kjer smo največ časa stanovali (okrog 30 km iz mesta) v Švedsko je ponoven dokaz, da je prav Švedska tista dežela, kjer je največja kupna moč v Evropi, kjer ustvarjajo najvišji narodni dohodek, kjer sta razvita industrija in trgovina. Razdalje so ogromne. Poti so kombinirane — z avtom — z ladjo — z avtom — z ladjo — z avtom.

Z vremenom je bilo precej sreče. V Oslu so govorili, da bi morali tedaj imeti — 20°C, pa je bilo +2°C, v Kopenhagenu celo +9°C. Deževalo je le zadnji dan.

Še eno tržišče je obdelano. Poleg tržišč Avstrije, Zahodne Nemčije, Francije in Anglije imamo sedaj obdelano še Skandinavijo. To pa pomeni, da je marketing napravil korak naprej, v Evropi že tako daleč, da o njej in o prometu s pohištvom dokumentarno razpolaga do kvalitete, ki so mnogim še neznane.

D. Trotovšek

kje ima kateri največji vpliv in zakaj. Ugotovili smo, da bi vsak izdelek moral plačati svojo propagando. V preteklosti smo nekatere izdelke forsirali, ker je bilo več fotografij, druge pa nehoti zanemarjali. Ali pa so bili še drugi vzroki — največkrat je bil le oglas BREST — POHIŠTVO. Narediti je treba torej plan reklame po izdelkih. In če bo plan po izdelkih, potem naj strošek bremeni tiste izdelke, ki so reklame potrebni, drugi pa naj bodo oproščeni tega sodobnega davka tržišču. Če Sardan stola ne bi reklamirali, naj tisti dinarji, ki odpadejo na ta stol, povečajo njegovo rentabilnost, da ne bo večno postržek, ki ga vsi grdo gledajo. In takih izdelkov je še, da ne govorim o izvoznih izdelkih, ki reklame skoraj ne poznajo. Tudi sejemski stroški naj bremene izdelke.

Stroški reklame naj bodo v letu 1971 v skladu s stabilizacijskimi ukrepi v našem podjetju. Stroški naj znašajo letos, tako prvi plan, okrog 2 milijona din. V marketingu prav sedaj pripravljajo natančno razdelitev te-

Konec na 4. strani

NAŠI LJUDJE

Za naš razgovor smo tokrat izbrali delavko v Tovarni pohištva Martinjak Tončka Baraga, ki je v tej tovarni zaposlena že od leta 1947. V začetku pogovora je bilo v njenih besedah nekoliko bojazni, kasneje pa je pripovedovala z vso iskrenostjo in preprostostjo.

Rodila se je maja 1923. leta v Loškem potoku. Otroštvo je preživljala v rojstnem kraju, kasneje pa se je za vedno preselila v Grahovo. Vojna tako kot mnogim drugim, tudi njej ni prizanesla. Zaprta je bila na Rakeku, v Ljubljani ter Zlebiču, od koder se je 6. maja 1945, natanko na svoj rojstni dan vrnila domov.

V tovarni pohištva je pričela delati 6. aprila leta 1947 kot pomočnik pri čelilniku. Naporno delo ji ni vzelo poguma, da ne bi s svojo pridnostjo ter voljo dobila samostojnega dela za strojem. Najprej na miznih ter namiznih rezkarjih, kasneje pa pri čepilnem avtomatu, kjer dela sedaj že šesto leto. Kljub večletnemu delu ob nevarnih strojih, Tončka pri delu ni imela nesreče. Nepričakovano pa jo je prizadela bolezen hrbtenice, zaradi katere je moralo na težko operacijo ter na dvainpolletno bolovanje. »To so bili težki in dolgi dnevi,« pripoveduje sedaj, ko se

spominja takratnega počutja. Kako tudi ne. Zdravniki so ji preokovali le še tri mesece življenja, ki pa so se po uspešni operaciji ter volji do življenja podaljšali v normalno življenje.

Kot dolgoletni delavec BREST se Tončka z radostjo spominja priznanja za njeno delo. Za desetletnico je dobila ročno uro, ki jo nosi še sedaj in še ni bila deželna večjega popravila. Po petnajstletnem delu je dobila kolo ter torbico, za dvajset let dela pa denarno nagrado. Nikakor se ne more sprijazniti, da je bil ukujen dodatek za stalnost, saj bi ji nadomestil razliko v osebnem dohodku sedaj, ko so roke počasnejše in se hitreje utrudijo.

Zanimalo me je njeno mnenje o novi analitični oceni delovnih mest ter o disciplini v oddelku. Pravi, da je analitična ocena kot eno izmed meril osebnega dohodka v glavnem v redu, precej pripomb, ki jih je bilo v javni razpravi, pa bo potrebno upoštevati. In o disciplini: »Ta je hujša kot doma!«

Za konec sem jo še pobaral, če bere Brestov obzornik. Zagotavljala mi je, da ga vsega prebere še isti dan, ko ga dobi, križanke pa so nekoliko pretežke. Verjetno ima prav. Zakaj ne bi bila križanka lažja, primerna tudi za obzorje vseh naših delavcev, saj ima končno besedo vedno žreb, list pa bi se s svojo celotno vsebino še bolj približal kolektivu.

F. Strukelj

Občni zbor sindikata v skupnih strokovnih službah

Ne izgubljam časa z nepomembnimi zadevami, lotimo se reševanja tistih problemov, za katere smo poklicani, zadoženi in odgovorni.

Sindikalna organizacija v Skupnih strokovnih službah se je po dvakratnem sklicu le sestala na svojem običnem zboru. Po drugem sklicu je prišlo na občni zbor nekaj nad 90 članov. Tako je bil občni zbor končno le sklepčen in je lahko opravil svoje delo. Čemu tako slaba udeležba? To vprašanje so si zastavljali tisti člani sindikata, ki vidijo v njem revolucionarno delavsko organizacijo, ki varuje delavske in samoupravne pravice ter s svojimi mnenji in predlogi vpliva na tok sodobnih družbenih dogajanj. Mar nekateri res pozabljajo, da je sindikat delavska organizacija, ki lahko odločilno vpliva ne samo na družbena dogajanja, ampak tudi na odnose med ljudmi in ne nazadnje tudi na konkretno delo in težave, s katerimi se srečujemo vsak dan. Ali pa mislijo, da je sindikat organizacija, ki naj skrbi samo za ozimnico? Čemu se torej nekateri izmikajo tako pomembnim zborom kot je občni zbor sindikata? Ali so pri podjetju zaposleni samo zato, da zadovoljijo le svoje lastne interese, reševanje vprašanj, ki so skupnega pomena pa prepuščajo nekemu drugemu. Glasni pa postajajo tedaj, kadar je zaradi trenutnih težav kje slišati, da bodo osebni dohodki nižji ali pa bodo izplačani kakšen dan pozneje. Kje je zavest takih posameznikov? O teh vprašanjih je tekel nevezan pogovor med tistimi člani kolektiva, ki so zaman čakali na sklepčnost občnega zbora sindikata pri prvem sklicu.

Ob drugem sklicu je bil občni članov, ki bi na zbor lahko prišli, zbor sicer sklepčen, vendar je se vedno manjkalo nekaj tistih pa so prosti čas raje porabili samo zase.

Po izvolitvi ustreznih organov za vodenje in delo občnega zbora ter po vsebinsko bogatem poročilu predsednika, je bilo kot običajno zelo težko pričeti z razpravo. Bolj za šalo kot zares se je razprava začela z ugotovitvijo, da sindikalna organizacija skupnih strokovnih služb ne vodi blagajniške knjige, ker se je menda izgubila. Končno je bilo le ugotovljeno, da je neke v arhivu podjetja, toda da je od zadnjega vpisa preteklo že dve leti. Čeprav je važno, da sindikat vodi blagajniško knjigo, to le ni bistveni problem, od katerem naj bi izgubljal čas občni zbor.

Kasnejša razprava pa se je usmerila v objektivno kritiko in se zaustavila ob težavah, ki se porajajo v zvezi s stabilizacijskimi ukrepi v gospodarstvu. Vse premalo je še čutili vpliv skupnih strokovnih služb na proizvodnjo. Temu je verjetno kriva slaba organizacija dela. Premalo je tudi odgovornosti, preveč časa gre za drobne težave, velike pa se kopičijo. Slišati je bilo očitke, da je preveč ljudi na skupnih službah, kar pa bo verjetno držalo le toliko, da bi bilo mogoče s tem številom ljudi mnogo več narediti, če bi resnično vsak dal od sebe vse, ali vsaj toliko, kolikor zmore in zna. Tisti, ki ne zna ali noče delati, pa ni potreben ne skupnim službam ne Brestu. Rabimo torej ljudi, ki bodo strokovno in s čutom odgovornostjo ter s primerno zavestjo delali to, kar od strokovnih služb pričakuje proizvodnja.

Zaključek občnega zbora je bil, da morajo skupne strokovne službe delati bolj racionalno in bolj učinkovito kot doslej, pri tem pa bo sindikat večkrat razpravljal o kritičnih vprašanjih.

F. Tavželj

UGODNOSTI za starejše delavce

Delavski svet Tovarne pohištva Cerknica je odobril ugodnosti delavcem, ki so zdravstveno in delovno prizadeti.

Predlog o tem, kateri delavci so upravičeni do ugodnosti, je izdelala posebna strokovna komisija.

Delavski svet je pri tem zadolžil pristojne službe, da pravilnik, ki ureja ugodnosti za starejše delavce tekoče izvajajo.

J. Klančar

Ob občnem zboru sindikata v Tovarni lesnih izdelkov Stari trg

Na občnem zboru sindikata v Tovarni lesnih izdelkov Stari trg smo razpravljali o različnih nerešenih vprašanjih, ki zadevajo delovno skupnost ali njene posamezne člane.

Tudi v tej poslovni enoti potrebujemo strokovnjake, za katere pa so vedno težave s stanovanji. Ze nešteto krat so organi upravljanja v naši poslovni enoti sklepali, naj bi se sredstva stanovanjskega sklada stekala nazaj v poslovno enoto. To še zlasti velja za našo poslovno enoto, ki je na področju Loške doline oddvojena kot uporabnik Brestovih stanovanj.

Potrebe po stanovanjih pa so čedalje večje zaradi večjega obsega proizvodnje in večjega števila zaposlenih. Tudi kar zadeva gradnjo individualnih hiš ali pa skupnih stanovanj v blokovski gradnji, delavci z nižjimi osebnimi dohodki pod sedanjimi pogoji kreditiranja ne morejo do lastnega stanovanja. Zato menimo, da bi bilo treba drugače reševati stanovanjsko politiko in omogočiti, da bi lahko tudi delavci z nižjimi osebnimi dohodki prišli do lastnega stanovanja.

V preteklem letu je bilo vloženih v finalno proizvodnjo velikih sredstev. Ta naj bi sedaj vračala sredstva za investicije primarne proizvodnje. V letu 1971 bi morala naša žagalnica obratovati v treh izmenah, če bi hoteli razrezati vso hlodovino, ki jo bomo dobili. Vemo pa, da je žagalnica zelo zastarela in zaostala. Že več let si naši organi upravljanja prizadevajo za sredstva za modernizacijo žagalnice. Upamo da bomo kot edina poslovna enota, ki bo razlagala hlodovino na tem področju, le upravičeni, da vsaj v letu 1971 pridemo na vrsto za sredstva za modernizacijo žagalnice.

Na občnem zboru so menili, da bi v tej poslovni enoti ustanovili samostojno mladinsko organizacijo, ker je med novo zaposlenimi delavci največ mladine. Skrb za to naj bi prevzel novi izvršni odbor sindikata. Le-ta naj bi oblikoval program njenega dela in nudil organizacijsko in finančno pomoč v začetnem obdobju njenega delovanja.

Na občnem zboru so posebej poudarjali, da bi posvečali večje pozornost delavcem v proizvodnji, kar zadeva varovalna sredstva, priučitev na delovnih mestih in obveščanje o sklepih organov upravljanja. Sindikalna organizacija naj ima tudi drugačen odnos do tistih delavcev, ki odhajajo v pokoj. Pokazati jim mora potrebno priznanje in hvaležnost za dolgoletni trud, ki so ga prispevali podjetju.

Družinam umrlih članov delovne skupnosti, zlasti socialno šibkejšim, je treba ob takih priložnostih prispevati tudi gmotno pomoč za premostitev trenutnih težav.

To so bila nekatera zanimivejša vprašanja, o katerih je bilo govora na preteklem občnem zboru sindikata.

M. Šepec

Nov izvršni odbor sindikata

V začetku februarja se je konstituiral izvršni odbor sindikata v Tovarni pohištva Cerknica. Za predsednika sindikata je bil izvoljen tovariš Valentin Šubic, instruktor montaže, za njegovega namestnika Franc Zevnik, za tajnika Jože Obreza in za blagajnika Bernarda Drenik. Za inventar in osnovna sredstva pa je odgovoren Peter Toplak.

Novega predsednika sem naprosil za kratek razgovor:

»Ali ste funkcijo predsednika sindikata sprejeli takoj ali šele po daljšem nagovarjanju?«

»Ne, funkcije predsednika nisem takoj prevzel. Sprva sem predlog zavrnil, ko pa sem uvidel, da imajo ostali člani odbora vame zaupanje, sem pristal. Zavedam se, da to ni preprosta funkcija, moram pa reči, da imam že nekaj izkušenj pri delu v sindikatu.«

»Ali ste član Zveze komunistov?«

»Ne, nisem član Zveze komunistov, saj sem lahko kljub temu aktiven član sindikata ali drugih političnih organizacij, mar ne?«

»Za katera vprašanja se boste zavzemali v letošnjem letu?«

»Izvršni odbor sindikata se bo letos skušal uveljaviti in okrepiti svoj vpliv. Zavzemali se bomo za ustrežnejši proizvodni asortiman, za boljše organizacijo dela in

večjo produktivnost, za višji standard zaposlenih, boljše skrb za starejše delavce in za rekreacijo zaposlenih.«

»Kako naj bo po vašem mnenju organizirana rekreacija naših delavcev?«

»Tako, kakor je bilo rečeno na občnem zboru. Pristojne službe naj organizirajo za delavce rekreacijske centre, za tiste, ki si želijo na morje, ob morju, za tiste, ki želijo drugam, pa drugje. Pred organizacijo rekreacijskih centrov naj se izdela analiza o željah delavcev in se na tej podlagi delavcem organizira počitnice. Enodnevnimi izleti so po mojem mnenju preveč utrudljivi. Namesto tega bom predlagal izvršnemu odboru, da organizira med letom več srečanj kolektiva. Zavedam se, da je tako srečanje glede na število zaposlenih težko, vendar je z dobro organizacijo tudi to mogoče.«

J. Klančar

REKLAMNI NASTOPI V 1971. LETU

Nadaljevanje s 3. strani ga zneska po nosilcih stroškov. Pravijo, da je to dokaj realen znesek, da pa bo potrebno dobro gospodarjenje, če nočemo brez potrebe tega zneska preseči.

Kaj vse bo zajemala ekonomska propaganda v 1971. letu?

Na prvem mestu bo največ denarja pobrala televizija v Ljubljani, Zagrebu in Beogradu. Na drugem mestu bodo prospekti, na tretjem objave v časopisih in revijah. Tudi sejmi v Zagrebu, Beogradu, Ljubljani — Parizu in Tripolisu bodo stali precej novih dinarjev. Stalna najemnina panojev, svetlobnih reklam in drugi podobni stroški bodo bremenili podjetje kot celoto.

BREST — POHISTVO je že dobro znano na jugoslovanskem trgu, zato je prav, da naša propaganda utrjuje ta pojem na ravni kvalitete in v naprej dobro preučene ekonomske propagande.

D. Trotovšek

CENTRALNO SKLADIŠČE

vzdrževalnega materiala in drobnega inventarja

Preteklo leto so v oktobru na strokovni konferenci razpravljali o poslovanju z materiali za vzdrževanje, drobnim inventarjem in rezili. Neposredni vzrok, da se je poslovanje s temi materiali strokovno postavilo pod drobnogled, je bila ugotovitev finančne službe, da nam ti materiali neprekinjeno vežejo v zalogah 100 milijonov starih din obratnih sredstev.

Nadrobni pregled poslovanja je pokazal, da imamo v glavnem opravka z materiali grupe c, kar pomeni, da se na tem področju uporablja zelo veliko število materialov, ki vsak zase predstavlja majhno vrednost. Ta značilnost je bila tudi vzrok, da je bila kontrola nad poslovanjem v dobri meri zanemarjena. Osnovne slabosti ki se pojavljajo, so:

— Planiranje materiala ni mogoča, ker zato ni postavljenih osnov in se zaradi tega naročila prožijo stihijsko oziroma tedaj, ko je že potreba za materialom.

— Nabava je zaradi pavšalno določenih dobavnih rokov in zaradi naročanja, ko že nastopa potreba po materialu, izredno otežena. Zato se pojavljajo stalni konflikti med nabavno službo in naročniki materiala.

— Materiali so vskladiščeni v petih skladiščih, kar onemogoča pregled nad zalogami in se zato pod nujno naročajo materiali, ki dostikrat istočasno stoje v enem izmed skladišč.

— Isti materiali imajo v različnih skladiščih različno ime in šifro, kar onemogoča delo na standardizaciji.

— Sodelovanja skupin za vzdrževanje in tehnologov ter medsebojne pomoči skoraj ni. Materiali in orodja, ki so v eni poslovni enoti ocenjena kot zelo dobra, v drugi poslovni enoti ocenjujejo kot slaba in ker so v teh ocenah popolnoma suvereni, razširjajo spisek materialov, ki jih uporabljamo.

— Pregled je pokazal, da le približno tretjino vseh materialov uporabljamo v vseh poslovnih enotah. Ker so tudi ti materiali ločeni, se pojavljajo pretirane zaloge.

Na osnovi gornjih slabosti so člani strokovne konference sklenili, da se organizira v okviru po-

gonskega servisa Tovarne pohištva Cerknica centralno skladišče za vzdrževalni material in drobn inventar. Kadrovska služba je bila zadolžena, da poišče primerne človeka, ki bi začel sistematično urejati poslovanje na tem področju. Delo na tem področju bo dokaj zamudno, saj bo potrebno za vsako grupo mate-

riala (ležaji, orodje in podobno) najprej narediti izbor oziroma standardizirati materiale, ki jih bomo v prihodnje uporabljali. Istočasno pa bo treba določiti, kolikšna zaloga je potrebna v priročnih skladiščih v poslovnih enotah in v centralnem skladišču, da bodo materiali na zalogi, ko jih bomo rabili, a da nam istočasno

MNENJA IN KRITIKA

Ob novi analitični oceni

Kdo je odgovoren, da nova analitična ocena ni taka kot bi morala biti?

Sistem našega poslovanja je tako razdeljen, da imamo analitično oceno za vsako delovno mesto. To je do neke mere pravilno, da vsak delavec dobi, kar pač ustvari. Vprašanje pa je, kako je delavec ocenjen v primeru s sosedom. Tudi prejšnja analitična ocena delovnih mest ni bila najboljša, vendar je bila toliko časa v veljavi, da so ljudje že pozabili na vse te stvari.

Lani smo imeli rekonstrukcijo v vseh naših poslovnih enotah, zato se je pojavila nujnost novih tehnoloških postopkov, s tem pa tudi nove ocenitve delovnih mest. Vendar je ta na žalost udarila mimo, ni zadela v jedro samega proizvajalca. Zakaj je sedaj toliko vroče krvi? Tega ne bi bilo treba. To se pravi, da nekaj ni v redu. Razponi so previliki, oddelka do oddelka so razlike, za podobno delo so velike razlike. Tudi za enaka dela med poslovnimi enotami so velike razlike, kar seveda ni pravilno.

Jasno je, da razlike morajo biti, vprašanje pa je, kolikšne. Ob tem se pojavi vprašanje realnosti, ki pa se tu izgubi in nima veljave. Nikakor ne morem verjeti, da so to delo opravili strokovnjaki in da so prav ti strokovnjaki streljali mimo tarče, ki je daleč vidna in zgrešili cilj. Poleg tega to tudi ni poceni, to nas je vse skupaj precej stalo. Da pa vse te stvari ne bodo tako tragične, bomo pa mi kot nestokovnjaki kazali na napake. Komisija, ki je uvidela napake pri ocenitvi, pa se je znašla, češ da je to delo

nas samih instruktorjev. Res pa je, da ni nihče izmed instruktorjev sodeloval in prav v tem je napaka, ki ne bo prav gotovo kmalu pozabljena.

V. Šubic

Odgovor:

Javna razprava o predlogu analitične ocene delovnih mest je za nami. Po oddelkih vseh poslovnih enot so bili organizirani sestanki, na katerih je bil vseni jasno obrazložen namen novih ocenitev in tudi javne razprave. Članek z naslovom Ob novi analitični oceni pa očitno dokazuje, da tov. V. Šubic ni razumel ali noče razumeti cilja teh razprav in da ne pozna osnovnega namena nove analitične ocene delovnih mest. Zato ni odveč, da še enkrat povemo osnovne značilnosti, ki so narekovala tako zahtevno in obsežno delo.

Delo, ki se opravlja v različnih fazah in dejavnostih organiziranega delovnega procesa, se zelo razlikuje po sestavljenosti delovnih operacij. Različne vrste dela se med seboj razlikujejo po strokovnosti, ki je potrebna za opravljanje dela, po odgovornosti, ki je povezana z opravljanjem dela, po naporu, ki je potreben za opravljanje dela in po vplivih okolja, ki so odvisni od vrste delovnega procesa, tehnične opremljenosti in klimatskih razmer. Z rekonstrukcijo tovarne in z reorganizacijo v letu 1970 so se omenjene zahteve znatno spre-

ne bodo vezali preveč obratnih sredstev. Poleg tega bo treba določiti način in vzpostaviti evidenco za pravočasno naročanje in dostavljanje materialov v priročna skladišča.

Centralizirano vodenje evidence, naročanje in standardiziranje materialov naj bi vplivalo na boljše sodelovanje vzdrževalnih skupin in tehnologov v podjetju. Končni učinek pa se bo pokazal v manjših zalogah, ki bi se po oceni morale zmanjšati za približno tretjino sedanjih zalog.

F. Mele

Akcija 75

Nadaljevanje iz prejšnje številke
Na vprašanje, zakaj se ne ukvarjajo s telesno kulturo, so mladi odgovore razvrstili takole:

Ni pogojev oziroma možnosti — 57 odgovorov

Nimam časa — 25 odgovorov
Obremenjenost z delom oziroma družinske obveznosti — 5 odgovorov

Ni interesa — 2 odgovora.
Starejši so tudi tokrat drugače razvrstili odgovore:

Nimam časa — 49 odgovorov
Ni pogojev oziroma možnosti — 25 odgovorov

Obremenjenost z delom in družinske obveznosti — 8 odgovorov
Ni interesa — 2 odgovora.

Pomislimo, da je anketne liste dobilo 960 ljudi, od katerih jih 744 ni vrnilo vprašalnih pol in so s tem po naši sodbi jasno pokazali, da se ne ukvarjajo s telesno kulturo in da nimajo niti interesa. Zato lahko rečemo, da se jih s telesno kulturo izmed 960 ljudi ukvarja le 86 ali 8,9%, medtem ko se z rekreativnimi dejavnostmi vsaj enkrat letno bavi 107 ljudi ali 11,2%.

Vemo, da je bilo nekaj napak z naše strani, nekaj neresnosti s strani anketiranih, kljub temu pa smo prišli do dragocenih podatkov

Naš mladinski aktiv je 19. decembra 1970 organiziral javno razpravo o problemu telesne kulture in rekreacije v naši gospodarski organizaciji in občini. Na razpravi so bili mladi ljudje iz kolektiva in dijaki tehniške srednje šole iz Cerknice, medtem ko so opravičeno manjkali nekateri predstavniki družbeno političnih organizacij.

Po zanimivih in razgibanih razpravi so člani mladinskega aktiva sprejeli naslednja stališča:

1. V naši delovni organizaciji je potrebno delovno mesto referenta za rekreacijo in telesno kulturo.

2. V osnovnih šolah naše občine bi morali biti obvezni in brezplačni tečajji plavanja in smučanja.

3. Sredstva, namenjena za rekreacijo zaposlenih, moramo koristneje porabiti — v rekreacijskih središčih za letno tedensko rekreacijo na morju in v planinah.

4. Izgraditi je treba rekreacijsko in športno središče v Cerknici. Trenutno je najbolj potrebna telovadnica.

5. Družbeno politične organizacije in vodstvo podjetja se morajo bolj zavzemati za množični šport in rekreacijo.

6. Za telesno kulturo in rekreacijo občanov je treba odmeriti znatno več sredstev.

7. Mladinski aktiv Bresta pa se obvezuje, da bo pomagal in sodeloval pri razvijanju telesne kulture in rekreacije v občini.

D. Frlan

kupu vedno postavljeni neprijetno kratki dobavni roki.

Na račun takih sprememb nam pogosto naraščajo zaloge surovin, česar pa si nikakor ne želimo. Če je les žagan v standardnih dimenzijah, so še možnosti za prodajo. Vendar moramo na zahtevo tovarn večkrat žagati les v takih dimenzijah, ki jih tržišče ne priznava. V takih primerih pa ostaja blago na zalogi dalj časa kot bi bilo potrebno in postopoma izgublja vrednost.

Spričo takih pojavov se ni čuditi, da primarne poslovne enote odklanjajo naročila finalnih tovarn, saj jim pri našem veljavnem obračunskem in samoupravnem sistemu ne more in ne sme biti vseeno, kakšne zaloge imajo, kakšna je pri tem vezava obratnih sredstev in kakšno vrednost dosejajo pri posameznih izdelkih.

V prihodnje bo treba tudi omenjeno problematiko jemati nekoliko bolj resno, če hočemo z boljšo delitvijo dela, ob boljših medsebojnih odnosih in učinkovitejšem zniževanju stroškov dosejati še boljše poslovne uspehe.

A. Hiti

Vsklajevanje primarne proizvodnje s porabo v poslovnih enotah

Pri tem pa nastopijo največje težave.

Zaradi hitre rasti proizvodnje v naših finalnih obratih iz leta v leto narašča tudi poraba vseh vrst materialov in tvoriv. Zato tudi usmerjanje primarne proizvodnje dobiva čedalje večji pomen. Trenutno je med vsemi vrstami lesa, ki jih naša proizvodnja potrebuje, bukov žagan les najvažnejši. Glavni vir za oskrbo Tovarne pohištva Cerknica in Tovarne pohištva Martinjak pa je prav v lastni primarni proizvodnji.

Zaradi nenehnega naraščanja cen vsem vrstam lesa je bila doslej taka oskrba najbolj primerne. Lahko pa bi s tem pridobili precej več, če se ni bi pogosto pojavljale težave, ki jih mislim na kratko opisati.

Nikakršna novost ni, da je treba bukov žagan les pred uporabo vsaj pol leta zračno sušiti. Pri močnejših dimenzijah pa se ta rok podaljša na celo leto in tudi več. Če upoštevamo, da je v naših razmerah razrez bukovevine v glavnem sezonskega značaja, to se pravi, da ga razžagamo le v pomladanskih mesecih, potem je razumljivo, da mora služba, ki je odgovorna za oskrbo s surovinami, vsklajevati lastni razrez in sklepati pogodbe za nakup za vse leto vnaprej. To pa je izvedljivo le, če poslovne enote pravočasno dostavijo plan porabe surovin po količini, vrstah lesa, dimenzijah in rokih — prav tako za vse leto.

V času, ko je treba sestavljati letne plane proizvodnje, prodaje, porabe in drugega, poslovnim enotam največkrat še ni znan natančen program za planirano obdobje. Poleg tega prihaja med letom do večjih sprememb v asortimanu, tako da planske službe dejansko ne morejo sestaviti realnih planov porabe surovin. Plan sicer sestavijo, vendar na podlagi porabe v preteklem obdobju, kar pa pri neustaljeni proizvodnji ne more biti tudi osnova za v prihodnje. V čem je glavni vzrok, da ne moremo napraviti natančnega programa za leto dni v naprej, je težko reči. Menim, da ima pri tem odločilno vlogo tržišče. Najsi bo vzrok netočnega planiranja v tem ali drugem, posledice so občutne. Omenim naj le tiste, ki zadevajo primarno službo.

Pri določanju virov dobav moramo upoštevati plane porabe, ki jih dobimo od poslovnih enot. Takoj, ko je les našagan, osušen in tako pripravljen za uporabo, pa večkrat pride do zamenjave asortimana v proizvodnji in s tem tudi do sprememb v potrebnih surovinah. V takih primerih je rešitev v dodatnem — nepredvidenem nakupu, kar je navadno pogojeno z višjimi stroški, predvsem zato, ker so pri takem na-

Inštruktor nadzira delo v pripravi furnirja v Tovarni pohištva

Delo trgovskih zastopnikov

Delo trgovskih zastopnikov je zelo odgovorno in težavno. Ob vsakem stiku s trgovci, s posameznimi potrošniki ali s katero koli ustanovo se morajo prilagajati tako, da dobi ob tem stiku vtis, da ima pred seboj človeka, ki zastopa firmo, s katero mora sodelovati in v katero mora dobiti zaupanje za prihodnje delo. Ob številnih stikih in različni miselnosti ljudi doživi trgovski zastopnik marsikaj zanimivega, včasih prijetnega, marsikdaj pa tudi kaj neprijetnega. Zato ima to delo svoje dobre in slabe strani.

Dobre strani tega poklica so: Trgovski zastopnik ima čast, predstavljati firmo in sklepati posle. Ob svojem delu lahko razpravlja o različnih vprašanjih, spozna se in ima stike z mnogimi ljudmi, spozna njihovo miselnost, običaje, najrazličnejše kraje naše domovine in lahko spremeni naša splošna gospodarska gibanja. Vedno je lepo oblečen in dobro zasluži.

Ima pa to delo tudi svoje slabe strani. Zastopnik se mora odpoovedati marsikateremu užitku, pogosto mora pritrjevati stvarim, ki jim sicer ne bi, biti mora vesel, tudi če mu ni do veselja, ne more spat, kadar bi želel, prilagajati

se mora okolju, vedno mora biti točen, nenehno je na poti in zato večkrat tudi v smrtni nevarosti, pa še bi lahko našteval.

Dober trgovski zastopnik mora imeti naslednje lastnosti: delovne izkušnje, ljubezen do svojega dela, poleg izobrazbe mora imeti tudi naravno inteligenco, hitro se mora znati prilagoditi, ne sme biti len, imeti mora bogato besedišče. Poleg interesov svoje firme mora skrbeti tudi za interese poslovnega partnerja, dobro mora poznati blago, ki ga prodaja in njegove tehnološke posebnosti. Dodobra mora poznati tudi tržišče, na katerem dela in o tem poročati svoji firmi. Storitvi mora vse za to, da ne bi trpel ugled njegove firme, ker bi to vplivalo na njegovo delo in na zaupanje pri kasnejših pogovorih s poslovnimi partnerji.

O povezavi med strokovnimi službami v podjetju in trgovskimi zastopniki bi lahko dosti pisal, ker imam ob tem že mnogo izkušenj. Vsak trgovec ima svoje načrte in svoje težave, vsak ima svoj način dela. Zato mora zastopnik že ob prvem srečanju naglo oceniti trgovca, na videz soglašati z nekaterimi njegovimi stališči, čeprav ne misli tako. Vendar pa si tako lahko pridobi

njegovo zaupanje. Če je dosegel to, potem posli kar sami stečejo. To pomeni, da so največje težave ob prvem srečanju, kasnejši uspeh pa je odvisen predvsem od tega, kako zna trgovski zastopnik izkoristiti prve uspehe.

Doslej sem pisal predvsem o normalnem poslovanju, omenim pa naj tudi nekatere težave. Dobro in koristno bi bilo, če bi prišlo do skupnega sestanka v podjetju, na katerem bi se o vseh težavah podrobno pogovorili. Večina ljudi najprej gleda na svoje osebne interese, šele nato pa na interese skupnosti in podjetja. Med delom si vsako prizadeva predvsem za svoje gnotno stanje. To velja predvsem za zastopnike, ki zastopajo več podjetij. Ti si želijo samo čimveč osebne dohodke, zato so nelojalni do drugih firm, pride celo do podkupovanja in podobnih umazanih stvari. Takšni zastopniki ustvarijo največ težav na terenu.

Mislim, da sta perspektiva in uspeh nekega podjetja odvisna predvsem od pravilne raziskave tržišča. Pri tem pa lahko mnogo pripomorejo pravi trgovski zastopniki, ki delajo na terenu. Povezava med strokovnimi službami na Brestu in zastopniki je v zadnjem času kar dobra, če-

sar ne bi mogli reči za prejšnja obdobja, ko smo imeli veliko težav predvsem zaradi odpreme in reševanja reklamacij. Kar se tiče proizvodnega programa je še vedno isti in mislim, da ob takem tempu proizvodnje v prihodnje ne bo težav. Seveda, če bomo uspešno rešili še nekatere skupne težave (reklamacije, ostrejša kontrola v proizvodnji in več elastičnosti pri oblikovanju proizvodnega programa).

Ta sestavek sem napisal z željo, da bi tudi naši bralci spozna-

li, s kakšnimi težavami se srečujemo na terenu in kako jih poskušamo reševati. Če delovna skupnost gleda na trgovske zastopnike samo po plačilnih listah, si ljudje ne morejo ustvariti jasne podobe o njih in njihovem delu. Tako bodo bralci vsaj delno spoznali delo teh ljudi, ki si prizadevajo, da bi uresničili zaupanje podjetja.

H. Banković
(trg. zastopnik za SR Srbijo)

Kje so vagoni?

Ob skladišču gotovih izdelkov v Cerknici smo položili železniški tir. Rekli smo si, da bo ceneje prepeljati vagon z Rakeka v Cerknico in nazaj kot blago dvakrat prekladati.

Zdaj imamo lepo zimo, cesto popravljeno, razširjeno in ojačano, vagonov pa ni. Spet blago dvakrat ali celo trikrat prekladamo in se niti ne moremo več pohvaliti, da imamo železnico. Kje je vzrok, da ne prevažamo izdelkov tako kot smo si zamislili?

Podjetje obrača, cestno podjetje obrne! Ali še bolj po domače — delali smo račun brez cestnega podjetja.

V Jugoslaviji velja določilo, da je za vozila, ki presegajo dovoljene izmere in težo oziroma osne pritiske, potrebno za prevoz posebno dovoljenje. Taka dovoljenja izdajajo cestna podjetja, pri tem pa uporabljajo posebno tarifo, ki je zelo progresivna. Pri večjih težah postane prevoz tako drag, da si ga preprosto ni moč privoščiti, nikakor pa, da bi s tem pocenili prevoz. Teža okrog 40 do 50 ton, ki jo dosega vlačilci z vagoni, še ni tako kritična. Žal je Cestno podjetje iz Ljubljane izračunalo, da bomo morali plačati za prevoz kompozicije, kakršno smo opazovali okrog novega leta, kar 50 do 60 dinarjev za vsak prevožen kilometer.

Zadeva nam ni šla v račun. Sodimo, da je tak znesek močno pretiran. Najbrž bi zadostovalo 10 do 12 dinarjev za prevožen kilometer. Pri cestnem podjetju nadaljujemo s prijateljskim prepričevanjem. O tem, kdo ima prav, pa bo odločila prihodnost. Zabukovec

NOVE DELOVNE OBLEKE

Za delavce in delavke našega podjetja bomo letos nabavili namesto delovnih halj delovne obleke.

Že lani je bil sestanek predstavnikov večjih lesnoindustrijskih podjetij Slovenije, ki so odgovorni za varnost pri delu. Na tem sestanku so se dogovorili, da bodo za delavce v lesni industriji nabavili enotne delovne obleke. Obleke iz dveh delov; hlače (farmerice) in krila so modre barve, medtem ko so zaščitne srajce za ženske in moške oranžne barve.

Za delavce, ki delajo zelo umazana dela in je umazanijo težko odstraniti, pa bodo tudi zaščitne srajce modre.

Delovne halje bodo dobili le delavci, ki delajo pretežno umsko delo in sicer moški v sivi in ženske v svetlo modri barvi.

Z nabavo novih delovnih oblek pa je tako postalo aktualno vprašanje garderob. V Tovarni pohištva Cerknica sicer imajo garderobe, v njih pa ni prostora, v katerih bi se delavci in delavke preoblačili. Še večje težave pa so z nabavo novih delovnih oblek nastale v TP Martinjak in tudi v ostalih poslovnih enotah, ki garderob sploh nimajo. Zaradi neurejenega vprašanja garderobnih prostorov delavci nove zaščitne obleke odklanjajo. Raje bi tako kot do sedaj, imeli delovne halje, ki so za preoblačenje zelo preproste.

Kdaj bo akcija krvodajalstva

Republiški komisija za krvodajalstvo pri republiknem odboru Rdečega križa Slovenije je za leto 1971 pripravila časovni program in načrt za redno krvodajalsko akcijo.

Po tem načrtu je določeno, naj bi delavci našega podjetja sodelovali v redni krvodajalski akciji na prosto soboto 17. aprila 1971. leta.

Upajmo, da bo tudi letos udeležba pohvalna. Na občnem zboru gasilskega društva Tovarne pohištva so se dogovorili, da bodo dali kri vsi njegovi člani.

Upam, da bodo tudi druge politične organizacije in društva sklenili take dogovore.

J. Klančar

Zlasti bodo težave s preoblačenjem poleti, ko nastopi huda vročina in je mogoče delati le v delovni obleki. Delavci tudi menijo, zlasti ženske, da je samo ena zaščitna srajca premalo, saj je v vročih dneh potrebno delovno obleko, zlasti pa zaščitno srajco, večkrat oprati. Zato bi bilo potrebno nabaviti po dve delovni srajci, predvsem zaradi higiene in preoblačenja.

Prepričan sem, da se bodo vodstva poslovnih enot lotila uredit-

ve tega problema, da ne bo treba delavcem odnašati delovnih oblek domov, pač pa jih bodo shranjevali v garderobnih omaricah.

Naj pri tem poudarim, da delovne halje za delavce niso najboljše zaščitna obleka in je bilo zato treba predpisati take delovne obleke, da bodo delavcem zagotavljale osebno varnost pri delu.

J. Klančar

Več sodelovanja v službi

Do tega sestavka so me privedla razmišljanja o odnosih po posameznih službah. Morda so preveč kritična, morda pa tudi ne.

Kdor nekoliko pozna razvojno pot BRESTA, se bo lahko spomnil, kako smo bili včasih v vseh pogledih mnogo bolj skromni. Bilo je več delovne discipline, več sodelovanja, skratka, to je bil kolektiv, ki je imel skupna prizadevanja: »Ustvariti čim več za skupne interese!«

Da je bilo res tako, nam pričča nesrečni dogodek, ko je leta 1959 pogorel naš obrat v Cerknici. V rekordnem času je bilo zgrajeno novo tovarniško poslopje, opremljeno z novimi stroji. Delovna sila je bila ista, toda polna novih želja in hotenj. S svoje pridnostjo si je marsikdo ustvaril lep dom, kjer bo živel, ko bo šel v zaslužni pokoj.

Danes pa smo vsi postali preveč zahtevni; z rastjo podjetja se rastle tudi naše dobrine in potrebe, ki so včasih že zahteve.

Preveč poudarjamo svoj »jaz«, premalo pa je »poslovnega« sodelovanja. Pogosto nam manjka čut za odgovornost, premalo pomoči nudimo svojemu sodelavcu, premalo upoštevamo sočloveka; saj vendar nismo v razredni družbi.

Avto-moto društvo ima lepo geslo: »Pomagaj danes drugemu — da bi drugi tebi pomagal!« Kako resničen je ta sestavek! Saj smo vsi odvisni drug od drugega. Bodimo bolj pošteni in ne uživajmo ob spodrslih in morebitnih nerodnostih svojih sodelavcev v službi.

Bodimo bolj dosledni pri opravljanju nalog na svojem delov-

nem mestu. Pomagajmo si — več naj bo pravega sodelovanja in tovarništva!

Avto-moto društvo ima brezplačne »kupone za pomoč in usluge« — ali bi tudi mi na podoben način dosegli večjo solidarnost v podjetju?

S. M.

Nova vratarnica pri Tovarni ivernih plošč v Cerknici

Pregled krčnih žil pri naših delavcih

Težave s krčnimi žilami (krticami) so stare, saj segajo po vsej verjetnosti še v tisto obdobje, ko se je človek vzravnaval in začel pokončno hoditi. Morda so bile takrat bolj izjema kot pravilo. Toda prav s pokončno hojo so bili — poleg drugih dejavnikov — ustvarjeni pogoji za takšna obolenja. Tem težavam so mnogo bolj podvržene ženske kakor moški, čeprav tudi pri slednjih takšna obolenja vse pogosteje, zlasti pri poklicih, ki zahtevajo stoječe delo (to so delavci pri strojih, zobozdravstveni delavci, trgovci, farmacevti, frizerji, laboranti in drugi).

Poleg omenjenega vzroka, ki je vsekakor eden izmed važnih dejavnikov za nastanek krtic, so pomembna tudi druga bolezenska stanja, posebno pa dedna na nogah. Pomembna je tudi višina ljudi, saj je znano, da pogosteje obolevajo za krticami ljudje višje rasti. Za krticami najpogosteje obolevajo ljudje med petindvajsetim in šestdesetim letom starosti.

Na spodnjih okončinah razlikujemo dve vrsti dovodnic in sicer površinski splet, katerega ožilje nima lastnega mišičja in

je tudi revnejši z zaklopkami, ki ne pustijo, da bi kri odtekala v smeri od srca ter globoki splet dovodnic, ki so bogotejše z elastiko, vsebujejo več zaklopk, pa tudi redka mišična vlakna. Med obema sistemoma pa imamo posebne žile, ki povezujejo oba spleta, so pa stisnjene, kadar ležimo.

Omenil sem že, da za krčnimi žilami obolevajo ženske. Vsak pritisk na žile dovodnice (med srcem in stopalom) povzroča zastoj krvi v žile nog. Zato so ženske dosti bolj prizadete med nosečnostjo (podobno je tudi z nastankom zlate žile), ker poveča na maternica pritiska to ožilje. Tudi žene v drugi polovici menstrualnega ciklusa so bolj dovzetne za takšna obolenja. Sem štejejo tudi vnetja površinskega prepleta ožilja na nogah in različni bolezenski procesi v medenici (bule, povečana žleza predmehurnica pri moških). Tudi kakšno drugo neenakomerno povečanje organov lahko pritiska na odtok krvi iz spodnjih okončin. Celo poveže nogavic omogočajo odtok krvi iz okončin; prav tako so tudi sladkorno bolni, po-

sebn mladi, dovzetni za takšna obolenja.

Da bi preprečili nastajanje krvnih žil, priporočamo čimveč gibanja z mišicami na spodnjih okončinah, ker delujejo tako mišice kot tlačilka krvi iz prepolnih žil dovodnic k srcu. Če zelo dolgo stojimo, se priporoča povijanje spodnjih okončin z elastičnimi povoji še zjutraj v postelji, in sicer od prstov do 15 centimetrov nad krvno žilo (krtico).

Ker so v naši tovarni predvsem takšna delovna mesta, ki zahtevajo stoječe delo, smo se s tovarno LEK v Ljubljani dogovorili, da bi s pomočjo specialistov iz Vojaške bolnice pregledali ljudi, ki delajo na takšnih delovnih mestih oziroma vse tiste, ki imajo težave zaradi krčnih žil. Odziv je bil velik, saj je bilo 9. januarja 1971 pregledanih 106 ljudi. Vsi so dobili ustrezna zdravila in bodo pod nadzorstvom šest tednov, ko jih bodo specialisti znova pregledali.

O uspehu te akcije bomo poročali kasneje.

Konec na 7. strani

Dela tečejo po programu

KAKO PRITEKAJO SREDSTVA ZA OBNOVO VODOVODA

Znano je, da je bil v letu 1969 za območja, ki jih napaja cerkniški vodovod, razpisan referendum o samoprispevku prebivalstva za obnovitev vodovoda. Sredstva se zbirajo na več načinov:

- 1,5% od neto osebnih dohodkov zaposlenih, ki prebivajo na območju, katerega napaja ta vodovod;
  - 1,5% od neto osebnih dohodkov upokojencev;
  - 2,5% od katastrskega dohodka kmetov;
  - 1 din od kubičnega metra porabljene vode.
- Na osnovi teh virov bi morali letno zbrati naslednja sredstva:
- od samoprispevka iz osebnega dohodka 340.000 din
  - od samoprispevka upokojencev 40.000 din
  - od prispevka iz katastra 30.000 din
  - od povišane vodarine 150.000 din
- Skupaj torej 560.000 din

Ob bilanci letnega dotoka smo ugotovili, da sredstva dotekajo redno iz prispevka od osebnega dohodka zaposlenih in upokojencev. Tako smo na primer zbrali iz prvega vira 377.582,35 din, iz drugega pa 71.698,80 din. V obeh primerih torej nekaj več kot je bilo predvideno.

Povsem drugače pa je z zbiranjem sredstev iz katastrskega dohodka in prispevka od povišane vodarine. Od katastrskega dohodka je zbranih le 18 tisoč dinarjev ali komaj 60%, od povišane vodarine pa komaj 100 tisoč dinarjev ali 66%. Če bodo sredstva dotekala tako neenakomerno in s takšnim zaostankom, je resno vprašanje, ali bo rekonstrukcijo mogoče izpeljati v določenem roku. Vso to problematiko je gradbeni odbor na zadnji seji analiziral in sklenil, da je treba vse zaostanke dosledno izterjati, če ne bo šlo drugače, tudi s pomočjo sodišča. Posameznikom, ki nimajo posluha za reševanje te problematike in ne plačujejo obveznosti, pa bomo odklopili vodo. To nalogo smo naložili Stanovanjskemu komunalnemu podjetju v Cerknici in zahtevali bomo, da jo dosledno izpolnjuje.

Poleg sredstev iz samoprispevka so po propozicijah referendumu v sklad za obnovo vodovoda 200 tisoč dinarjev letno dolžne prispevati tudi gospodarske organizacije. Vse tiste gospodarske organizacije, ki imajo sedeže v občini, so se pozivu odzvale in določene zneske za lansko leto tudi poravnale. Iz tega vira smo zbrali 190 tisoč dinarjev, kar je torej 10 tisoč dinarjev manj od predvidenega zneska.

Pozivu se niso odzvala predvsem manjša podjetja kot so Pe-

ko, Borovo, Lekarna, Tobak, PTT, Elektro Ljubljana, SAP Ljubljana, Istravinoexport, ZTP Postojna in Transavto Postojna.

Člani gradbenega odbora so posamezne enote obiskali in skušali na zaposlene vplivati, naj se pozivu odzovejo. Kakšen bo rezultat tega poziva, bomo videli kasneje. Upamo pa lahko, da se bodo pozivu le odzvale.

Glede na razpoložljiva sredstva je izdelan tudi program obnavljanja vodovodnega omrežja. V letu 1971 nameravamo obnoviti celotno traso od rezervoarja v Cerknici do Rakeka, Unca in Ivanjega sela. Dela na obnovi se bodo pričela takoj, ko bo začetek gradbene sezone.

Glede na izredno kritično stanje v preskrbi z vodo si gradbeni odbor prizadeva, da bi letos obnovili tudi traso od zajetja do Cerknice. Ker sredstev za to ni, je treba poiskati ustreznega kreditorja. Takih pa je v sedanji gospodarski situaciji bolj malo. Ne glede na to si bo gradbeni odbor prizadeval najti nekoga, ki bo dela izvajal in kreditiral. Mogoče bomo tako možnost našli.

Dela torej tečejo po zastavljenem programu. Resne težave pa povzročata neredno dotekanje vplačil in občutna podražitev gradbenih del lani. Trenutno še ne moremo reči, za koliko bo narasla predračunska vrednost, prav gotovo pa je, da prvotna ne bo zadostovala.

Omenili bi še, da so posamezne govorice, ki se širijo med občani, češ, da se zbrana sredstva pretaplajo v dohodek komunalnega podjetja, brez vsake podlage. Komunalnemu stanovanjskemu podjetju je samo zaupana naloga, da skupaj s pobiranjem vodarine pobira tudi prispevek za obnovo vodovoda, da tako odpade dvojno delo. Sredstva, zbrana za obnovo vodovoda, takoj nakaže na poseben zbirni račun pri Službi družbenega knjigovodstva na Rakeku.

Kot predsednik gradbenega odbora prosim vse uporabnike vode, da obveznosti redno poravnajo, ker bo le tako obnova vodovoda tekla brez zapletov in težav. Kakšno je stanje vodovoda, pa ve vsakdo, ki vodo uporablja.

T. Kebe

Občinska konferenca SZDL o šolstvu

Na 4. seji občinske konference Socialistične zveze delovnega ljudstva so se zavzeli, da bi naj tako imenovani B program vzgoje in izobraževanja ne bil okrnjen. Premalo sredstev v občinskem proračunu. Bo republiška izobraževalna skupnost vendarle pomagala v zagati? Lep šolski uspeh v letu 1970. Sprejeli so tudi pravila Socialistične zveze in pravilnik za podeljevanje vsakoletnih nagrad Osvobodilne fronte v aprilu.

50 odstotkov predvidenega občinskega proračuna, ki jih bo občinska skupščina Cerknica namenila temeljni izobraževalni skupnosti Cerknica za potrebe financiranja vzgoje in izobraževanja, bo precej premalo, da bi realizirali oba programa. Tako imenovani A program obsega redno osemletno šolanje v osnovnih šolah, B program pa vzgojo in izobraževanje v otroških vrtcih v Cerknici in v Starem trgu. Glasbeno šolo Frana Gerbiča v Cerknici, Delavsko univerzo Boris Kidrič Ljubljana in vzgojne posvetovalnice Ljubljana. Konferenca je enotno zahtevala, naj bi prišla cerkniška občina v seznam dotiranih občin ne samo za obvezni A program, ampak tudi za B program, ki bi mu morali zakonom določiti mesto ob A programu.

Konferenca je pohvalno ocenila prizadevanja občinske skupščine, temeljne izobraževalne skupnosti in družbeno političnih organizacij, ki si močno prizadevajo za postopno in načrtno sanacijo težkih pogojev, v katerih se je zna-

šlo šolstvo. Od tega programa velja omeniti adaptirani vrtec v Cerknici, začetek del za nove prostore vrtca v Starem trgu, prihodnje leto gradnja vrtca na Rakeku, novo osnovno šolo v Sta-

— Na naših osnovnih šolah poučuje 97 prosvetnih delavcev 1860 šoloobveznih otrok, od tega 987 na razredni stopnji, 873 pa na predmetni stopnji.

— Kombinirani pouk do 4. razreda se vrši še na Uncu, Šivčah in Babnem polju.

— V letu 1970 je prejelo več prosvetnih delavcev z dolgoletnim delovnim stažem in zaslugami za delo pri vzgoji in izobraževanju družbena priznanja in nagrade od Temeljne izobraževalne skupnosti občine Cerknica.

— Na konferenci Socialistične zveze so nekateri prosvetni delavci povedali, da je glavna tema šolskih odmorov in učiteljskih konferenc denar, prosvetne oblasti pa si prizadevajo (na vse mogoče in nemogoče načine), da bi zmanjšali osip učencev v osnovni šoli.

rem trgu, ki bo vseljiva že jeseni, osnovno šolo v Novi vasi, kjer se je že začela močna akcija kra-

Nova razsvetljava na Cesti 4. maja v Cerknici

jevnih organizacij — gre za prizidek k telovadnici — zgrajeni pa so bili še drugi manjši objekti, igrišča in podobno.

Vredno je povedati, da se uvrščajo osnovne šole v občini Cerknica po učnem uspehu učencev kar na 7. mesto v Sloveniji. To je uspeh, ki pa hkrati zavezuje učiteljske kolektive in skupnost, da je potrebno strpno in smotno še naprej skrbeti za še boljše pogoje in še boljše uspehe.

Občinska konferenca Socialistične zveze je sprejela tudi pravila občinske konference Socialistične zveze, ki urejajo status članstva, odnose in organizacijsko povezanost. Potrdili so tudi pravilnik za podeljevanje nagrad Osvobodilne fronte najbolj zaslužnim družbeno-političnim delavcem v občini, ki se podeljujejo vsako leto 27. aprila, na dan Osvobodilne fronte.

F. Sterle

Kultura na psu

Ob Prešernovi proslavi v Cerknici

Že med narodnoosvobodilnim bojem so razglasili Prešernov dan za slovenski kulturni praznik. V najtežjih okoliščinah so našli čas in možnost, da so na mitingih ali ob tabornih ognjih oživili osveščevalne in programske Prešernove misli o slovenski prihodnosti. Ne bi omenjal, kako slavnostne se bile proslave še v bližnji preteklosti, ker je sedanost pač bolj živa.

Že nekaj let nazaj pa ob slovenskem kulturnem prazniku samo več ali manj tarnamo, kako izgublja kultura svoje poslanstvo in kako bi prav kultura morala oblikovati humane medčloveške odnose. Ob tem pa razdelimo še nekaj denarnih nagrad (simbol našega časa!) in za leto dni je s kulturo skorajda opravljeno. Vendar pa se v mnogih slovenskih krajih ob tej priložnosti vsaj zamislijo, kako je z našim kulturnim življenjem.

In kako smo praznovali slovenski kulturni praznik v Cerknici? Mladinci Bresta so skupaj z dijaki cerkniških oddelkov srednje tehniške šole pripravili poseben program za proslavo. Prizadevno so vadili in upali, da bodo uspešno nastopili v javnosti in vsaj malo vzburkali cerkniško kulturno mrtvilo.

Pa se je kmalu zataknilo. Najprej pri upravi Kina Cerknica. Dvorano je bilo mogoče dobiti samo ob petih, še v sočnem popoldnevu, kajti zvečer je bila redna predstava in so bili kakšni časovni premiki »nemogoči«. Na sporedu je bil pač napet film, BLEDOLIKI UBICA je pisalo na letakih. In tako je »Bledoliki ubica« dal proslavi prvi udarec.

Res je o proslavi obveščalo bolj malo letakov (za ples ali veselico jih je navadno več), pa je le težko razumeti, zakaj se je precej čez peto uro zbralo v dvorani le 15 mladincev. Morda tudi zato, ker so istočasno prosvetni delavci imeli strokovno konferenco (upajmo, da so razpravljali o čem, kar je blizu kulturi). Sicer pa to menda niso edini izobraženci v Cerknici. Človek bi pričakoval, da so med strokovnjaki, ki prihajajo na Brest, tudi taki, ki imajo nekaj posluha za kulturo. Pa kaže da ni tako in da še nekaj časa ne bo nič boljše. Je že tako da čedalje bolj tonemo v zmaterializirani miselnosti, se pehamo za gmotnimi dobrinami, pozabljamo pa na druge, bolj humane vrednote. In o teh vrednotah je bilo slišati na Prešernovi proslavi. Žal so se vse takšne misli in besede izgubile v prazni dvorani. Tistih, katerim so bile namenjene, ni bilo. Morda so zvečer uživali ob gledanju Bledoličnega ubijalca ali pa doma ob televizorju rentočili, ker zaradi nekega Prešerna ni bilo televizijske igre.

Pa še to: dostikrat je slišati o nezainteresiranosti in nedelavnosti mladih. Ob tej priložnosti so mladi lahko prepričljivo videli, kako sta poplačani prizadevnost in pripravljenost za delo. In kaj je lažjega, kot prilagoditi se mrtvilu in nedelavnosti?

B. Levec

Pregled krčnih žil pri delavcih

Nadaljevanje s 6. strani
Posledice krčnih žil so različne; od najblažjih, ki se kažejo v napetosti, oteklini in bolečini v nogah, pa vse do nastanka ran, O uspehu te akcije bomo poročali kasneje.

Posledice krčnih žil so različne; od najblažjih, ki se kažejo v napetosti, oteklini in bolečini v nogah, pa vse do nastanka ran, ki so precej dolgotrajne. Tam pa so bolj podvrženi ljudje z rano na prebavilih. Pogosto se v okolični rane koža povsem spremeni, postane srbeča in večkrat tudi temno rjavo vijolično obarvana. To je posledica dolgotrajnega zadržanja in slabe prehrane tega predela, v katerega se kasneje odbarvila. Pa tudi koža je tam lagajo razna spremenjena krvna tanjša in bolj ranljiva.

Najpogostejše mesto rane zaradi krčnih žil pa je okrog gležnja in nekoliko nad njim.

A. dr. Šmalc

Razposajeno otroštvo v otroškem vrtcu v Cerknici, žal je v vrtcih vključenih premalo otrok

Smučanje v Loški dolini

V Loški dolini ima smučarski šport že veliko tradicijo, saj smo imeli po vojni iz naše doline tudi državne reprezentante. Ker tedaj nismo imeli možnosti, ustanoviti svoj lastni klub, smo tekmovali za smučarski klub Enotnost iz Ljubljane. Bilo je mnogo težav zaradi velike oddaljenosti od matičnega kluba, nismo bili vedno na tekočem s tekmovanji, pa tudi ne s treningi. Veliko težav je bilo tudi zaradi slabih prometnih zvez, saj smo morali prenekaterokrat, ko smo se vračali s tekmovanj, z Rakeka peš domov.

Občni zbor gasilcev

Gasilci tovarne pohaštva Cerknica so imeli v nedeljo, 14. februarja svoj redni letni občni zbor. Zbrali so se, da bi ugotovili, kaj vse so storili v preteklem letu, kakšne težave so pri tem imeli in kaj bi bilo treba napraviti, da bodo uspehi še boljši.

Iz poročil in bogate razprave je bilo moč ugotoviti, da je bilo društvo v preteklem letu zelo delavno. Pri opravljanju nalog, ki so si jih zadali na prejšnjem občnem zboru, so bili dokaj uspešni, saj so — kolikor je bilo v njihovi moči — rešili skoraj vse. Zadovoljivo so izpolnjevali tudi svoje osnovne obveznosti do kolektiva in družbe. Pri požarih jim namreč ni bilo treba posredovati, ker jih v takšnem obsegu ni bilo. To pomeni, da je bilo dobro tisto, kar je najvažnejše, to je preventiva.

Močno so popravili tudi delovno disciplino v društvu. Gasilci, ki niso hoteli opravljati svojih nalog tako, kot bi bilo potrebno, so med letom izključili. V društvu so ostali samo tisti, ki svoje dolžnosti vestno in z veseljem opravljajo. To se je še posebno močno poznalo pri sodelovanju na gasilskih vajah in v odnosu do sprejemanja nalog. Zato je bilo mogoče vaje in druga strokovna usposabljanja bolje pripraviti in izpeljati.

Tekmovalno moštvo društva, ki so ga sestavljali predvsem mladi gasilci, sprejeti v gasilsko organizacijo prejšnje leto, je sodelovalo na dveh tekmovanjih. Na tekmovanju gasilcev lesne industrije so bili tretji, na tekmovanju najboljših industrijskih gasilskih društev vseh zvrsti gospodarstva v naši republici, kjer je sodelovalo 38 ekip, pa so si priborili odlično 10. mesto. Na tem tekmovanju so naši gasilci hkrati dobili tudi zlato tekmovalno značko. Več kot tekmovalni rezultati in priznanja pa so nedvomno vredne priprave na taka tekmovanja, saj se na njih gasilci teoretično in praktično usposabljujejo za pomembnejše naloge.

Kljub prizadevanju in precejšnjim uspehom pa le niso napravili vsega, kar delovni kolektiv od njih pričakuje. Ugotovili so, da se sodelovanje s civilno zaščito še vedno ni bistveno izboljšalo, da so premalo poskrbeli za teoretično izobraževanje gasilcev, ki so bili pred kratkim sprejeti v gasilsko organizacijo, da so bili premalo aktivni pri vključevanju mladih delavcev v gasilske enote in podobno. Vse te pomanjkljivosti pa nameravajo letos popraviti. Pri tem pa bi morali dobiti še več podpore od delovnega kolektiva, zlasti pa še od organov upravljanja in od strokovnih služb.

V. Žnidaršič

Zato smo ta šport za dalj časa skoraj opustili. Minulo zimo pa se je na pobudo nekaterih nekdanjih tekmovalcev začela akcija, da bi ustanovili smučarski klub Loška dolina, ki se je tudi uspešno končal. Kot vsaka prostovoljna organizacija ima tudi na novo ustanovljeni klub težave zaradi pomanjkanja finančnih sredstev. Klub je zaprosil za pomoč različne sindikalne in gospodarske organizacije. Nekatere so prošnjo z razumevanjem sprejele in nam prisloščile na pomoč. Meni je kot članu odbora tega kluba najtežje to, da je Brest ena izmed tistih redkih delovnih organizacij, ki je našo prošnjo spregledala.

Klub je v minuli sezoni organiziral nekaj tekmovanj, na katerih je bilo manj tekmovalcev, ker mladinci in pionirji zaradi pomanjkanja opreme niso mogli tekmovali. Organiziral sem tudi odhod nekaj tekmovalcev na tekmovanje lesnih in gozdarskih delavcev, ki je bilo na Pokljuki. Tekmovali smo v imenu Bresta, vendar si osebno ne želim več takšna tekmovanja. Z našo opremo izpred desetih let smo namreč vzbujali posebno pozornost, da ne govorim o tem, koliko težje je tekmovali z zastarelo opremo. Ker smo se kljub temu kar dobro odrezali, so nam za

naslednjo sezono obljubili novo opremo. Vendar pa, kolikor vem, doslej ni bilo ničesar nabavljenega. Menim, da bi podjetje lahko nabavilo opremo vsaj za eno ekipo z napisom Bresta, kar bi bilo tudi svojevrstna reklama za podjetje. Želel bi, da bi odgovorni organi z večjim razumevanjem gledali na razvoj športne dejavnosti, da se ne bi nikomur več zgodilo tako kot nam, ko smo morali za tekmovanje izrabljati svoj redni letni dopust, stroške tekmovanja pa smo dobili povrnjene šele po nekaj mesecih.

Letos je smučarski klub nabavil nekaj najnovejših opreme in že v letni sezoni organiziral treninge. V programu ima veliko tekmovanj, če nam bo uspelo, pa bomo organizirali tudi slovensko smučarsko prvenstvo veteranov.

Pri treningih imamo veliko težav, posebno sedaj, ko moramo iskati sneg le v višjih legah, to je na Javorniku. Na Gozdnem gospodarstvu Snežnik smo zaprosili, da bi nam dovolili uporabo koč, ki jo imajo, da bi se lahko preoblekli ter na tplem spili skodelico vročega čaja. Vendar pa naši prošnji niso ustregli. Takoj ko je za prošnjo slišalo Gojzveno lovišče Snežnik, so poslali na Gozdno gospodarstvo dopis z zahte-

vo, da naši prošnji ne smejo ugoditi, ker da gre za poskuse divjega lova ne pa za trening. Vendar mislim, da se skupina tekmovalcev, ki imajo razen tega s seboj še deset pionirjev in mladincev, ne more ukvarjati z divjim lovom. Zagrozili so nam, da nam bodo prepovedali smučanje in trening v gozdu. Mislim pa, da imajo čuvaji dovolj časa in so tudi plačani za to, da pazijo, kdo jim dela škodo v lovišču in kdo ne. Tako pa so sedaj smučarji tiste žrtve, katerim je prepovedano normalno treniranje.

V imenu kluba se zahvaljujem vsem tistim organizacijam, ki so nam prisloščile na pomoč ter pripomogle, da se je število aktivnih članov in članic iz starejše in mlajše generacije precej povečalo.

A. Kandare

Obvestilo bralcem!

Uredniški odbor Brestovega obzornika obvešča člane delovne skupnosti in njihove svojce, da ne objavljamo zahval ob smrti, ker bi objava zahval zahtevala preveč prostora. S tem se opravičujemo vsem tistim, ki so zahvale poslali, pa jih nismo objavili.

Uredniški odbor

Spored kina za marec

1. marca ob 19.30 — ameriški barvni film LAWRENCE ARABSKI. Film prikazuje združevanje arabskih plemen v boju proti kolonializmu v 1. svetovni vojni. V glavni vlogi Peter O'Toole in Omar Sharif.

4. marca ob 19.30 — danski ljubezni film VROČI PEŠEK OTOKA SYLTA. Zgodba o »sladkem življenju« na zgonem otoku Syltu.

6. marca ob 19.30 — ameriški film DEKLE NA MOTORJU. Film prikazuje ljubezenske dogodivščine sodobne generacije. V glavni vlogi Alain Delon.

7. marca ob 16. in 19.30 — ameriški barvni film RAZBURLJIVE NOČI LADY HAMILTON. Film o prvi dami Anglije in njeni veliki ljubezni. V glavni vlogi Michelle Mercier.

8. marca ob 19.30 — ameriški barvni film POT NA ZAHOD. Film prikazuje dogodivščine prvih osvajačev divjega zahoda. V glavnih vlogah Richard Widmark, Kirk Douglas in Robert Mitchum.

11. marca ob 19.30 — italijanski film POKOL V GRAND KANJONU. Napeta kavbojka z odličnimi posnetki divje pokrajine.

13. marca ob 19.30 — angleški barvni film DESETODSTOTNI GO-SPOD. Komedija iz naših dni.

14. marca ob 16. in 19.30 — ameriški barvni film OBRNI SE, UBIL TE BOM. Kavbojka, ki prikazuje boj med komančerosi in hrabrim nase-ljencem, ki ima zlati rudnik. V glavni vlogi Richard Wyler.

15. marca ob 19.30 — švedska ljubezenska drama OLE IN JULIJA. Zgodba o ljubezni med pop-pevcem in mlado igralko — zgodba o Romu in Juliji današnjega časa.

18. marca ob 19.30 — angleški vojni film DOLGO UMIRANJE V ENEM DNEVU. Film prikazuje pro-

boj treh ameriških vojakov, ki jih je sovražnik odrezal od njihovih enot.

20. marca ob 19.30 in 21. marca ob 16. — ameriški western BANDOLERO. Film prikazuje pustolovščine dveh bratov. V glavni vlogi Dean Martin.

21. marca ob 19.30 — angleški pustolovski film STRELI IZPOD VEŠAL. Zgodba o preganjanem junaku v stari Angliji.

22. marca ob 19.30 — ameriška družbena drama DIVJAK. Film prikazuje pustolovščine ameriških hulanov. V glavnih vlogah Marlon Brando in Lee Marvin.

25. marca ob 19.30 — italijanski film KOT SOVA PODNEVI. Film pri-

kazuje nemoč zakona proti mafiji. V glavni vlogi Franco Nero.

27. marca ob 19.30 — italijanski film CHE GUEVARA. Film prikazuje razburkno življenje gverilskega vodje in njegovo tragično smrt. V glavni vlogi Francisco Rabal.

28. marca ob 16. in 19.30 — ameriški film ŠEHerezada. Videli bomo eno izmed zgodb iz knjige Tisoč in ena noč.

29. marca ob 19.30 — ameriški western DAN NEVARNE PIŠTOLE. Film o dveh neustrašnih bojevnih — dveh nepomirljivih nasprotnikih. V glavni vlogi Glenn Ford in Arthur Kennedy.

Odslej tudi športniki pod streho

Dolga leta so Brestovi športniki čakali na zaprt prostor, kjer bi zlasti v zimskem času gojili nekatere športne zvrsti. Z zgraditvijo nove menze in s preselitvijo nekaterih strokovnih služb, ki so bile začasno v prostorih stare menze so dobili primeren prostor za športno dejavnost. Najbolj se je seveda teh prostorov veselila mladina, nič manj pa tudi sta-

rejši, zlasti strelci in šahisti. S skupnimi močmi in s prostovoljnim delom so si izdelali potrebne rekvizite in primerno opremili prostor. Da bi bil ta prostor čim bolj racionalno izkoriščen, so si izdelali poseben urnik za treninge in tekmovanja. Kot zadržujejo vodje posameznih športnih sekcij, zlasti strelcev, šahistov in tenisačev, bodo omogočili tudi re-

Strelci na Brestu — vse bolj aktivni

V Postojni se je končalo tretje ligaško tekmovanje v streljanju z zračno puško, na katerem so sodelovale strelske družine iz cerkniške in postojnske občine. Po končanem tekmovanju je razvrstitev naslednja: SG Gozdar, SD Center, SD Pivka, SD Brest, SD Planina, SD Racna gora, SD Srednješolec in SD Proleter.

*

Devetega februarja so strelci SD Brest odprli strelišče za zračno puško v prostorih stare menze. Ob tej priložnosti so organizirali prijateljsko tekmovanje, na katerem so sodelovali tudi strelci iz Loške doline in iz Postojne. Sodelovalo je devet moštve. Uvrstila so se takole: SD Center — pionirji iz Postojne, SD Center — člani, prav tako iz Postojne, SD Racna gora iz Starega trga, SD Brest B, SD Gozdar iz Postojne, SD Gozdno gospodarstvo iz Cerknice, SD Brest in SD Snežnik iz Starega trga. Najboljše rezultate so dosegli: Šuligoj Matjaž — pionir iz SD Center Postojna, Drobun Janez iz SD Racna gora Stari trg in Požar Igor, pionir iz SD Center Postojna.

Po tekmovanju so prireditelji nagradili tri najboljša moštva in posameznike z diplomami. Sodelujoči so bili s prostori, strelskimi napravami in organizacijo zelo zadovoljni.

Gmotno pomoč pri organizaciji prireditve in ureditve strelišča je prispevala sindikalna organizacija Tovarne pohaštva iz Cerknice, ki gre strelcem v vseh pogledih zelo na roke.

Š. Bogovčič

Cerkniško jezero

V spomin

Po kratki in mučni bolezni se je 28. januarja 1971 za vedno poslovil od nas in družine Franc Pirnat, rojen 30. aprila 1910. leta, zaposleni v TP Martinjak od 11. 8. 1947. leta. Že kot mlad fant je moral v svet in si služiti kruh s hlapčevanjem. Bil je med prvimi delavci, ki so se zaposlili na Brestu in šele tedaj si je za silo uredil življenje. Pri delu je bil vseskozi vesten. Vsako delo je sprejel z odgovornostjo. Čeprav bolehen, je bil vedno vesel in šegav in tudi sodelavce spravljaj v dobro voljo. Tak nam bo ostal tudi v trajnem spominu.

Brestov obzornik, glasilo kolektiva Brest Cerknica. Odgovorni urednik Danilo Mlinar. Urejuje uredniški odbor: Vojko Harmel, Jože Klančar, Janez Lavrenčič, Danilo Mlinar, Dubrovka Pazič, Vinko Mahne, Branko Milek, Franc Mulec, Miha Sepec, Franc Strukelj, Dušan Trovovšek in Zdravko Zabukovec. Tiska Železniška tiskarna, Ljubljana